

בני מורא - בני מסורא פנים

הזדה

הנעול כלם

השבועון המצויר לאונפורמציה

זמרת שושנה דמארי
 כלניות אדמדמות בשדה דולארים ירקקים

העורך הראשי: אורי אבנרי
ראש המערכת: שלום כהן

עורך משנה, כיתוב: יוש
הכתב הראשי: יהודה נבאי

השבועון המצויר לאינפורמציה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב (ליד תיאטרון "אח"ל")
ת.ד. 136, טל. (זמני) 48785
מען המבוקשים: "עולמפרט"
מ"ל: העולם הזה בע"מ
מורסם:
דפוס: ישראל בע"מ ת"א.

מכאף אלמן, דוד ארנון, משה בראסריס, יהיאל כשן, נצה נבי, אוסקר טאובר, דב ב. מלכין, סילבי קשת ציירי שערים:
נפתלי בום, שלמה בירדוד, שמואל בק, זאב ליפמן, פיליס סונר, סאול קור, גרש רוטשילד.
ראש מערכת ירושלים: מ"מ ראש מערכת, חיפה: מ"מ ראש מערכת, חיפה: חיים כרמל
דוד רובינר

מנהל מעבדה: דוד טהינן
סופרי חוץ: מונטי ניקובס, נביראל דנון, שמואל מירון
ראש המינהלה: שלמה הררי

משמעות לעובדות היבשות. יכולנו לשים שש תמונות בשטח שהקצבנו לשתי תמונות אלה. התמונות היו בדינו, כי הצלם צילם קרוב ל-20 תמונות בצריף של טובי, וקרוב ל-100 תמונות בצריפים דומים. גם מבחינת התקציב לא היה כל הבדל: גלופה אחת של 150 סמ"ר עולה בדיוק כמו שתי גלופות של 75 סמ"ר כל אחת.

אולם של תמונות קטנות לא היו מביעות באותו כוח של מיוטי את הרעיון הפשוט, הנוקב, אשר מחברי הרפורטז'ה רצו להביע אותו בעמוד זה. כל המלים, רבות או מעטות, גנולות לתמונות אלה בעומדן, לפסידן לספק את האינפורמציה המוצקה המסבירה את המסקנה הזאת, אליה הגיעה חולית-הכיסוי בתום חקירתה.

דומני שזה הדבר העיקרי המבדיל בין העתונות המצוירת, (במידה שהיא ראויה לשמה, ואינה סתם אוסף מקרי של כתובות תמונות) ובין כל עתונות אחרת. זה גם הדבר המסביר מדוע אין רפורטז'ה בהעולם הזה מעשה ידיו של איש יחיד.

לא זה כלבד ששני אנשים לפחות (הכתב והצלם) ממלאים את תפקיד האב והאם, אלא שישנה שורה שלמה של מייללים עומדים ליד העריסה. המילה הכתובה עוברת את הדרך הארוכה מן הכתיבה אל איש-החקר, ומשם אל איש-הכיתוב. אותה שעה עוברת התמונה דרך ארוכה, מהרעה שהצלם שם את הפילם על שולחנו של מנהל המעבדה לשם פיתוח.

עורך התבנית מסתכל בתמונה, מנסה לחתוך אותה בחיתוכים שונים כדי להבליט את העיקר, המסייע לו להבנת המסקנה הסיודית, ולפסול את הפרטים הגורעים מכוח המסקנה. ואחריו זה שם עורך התבנית את התמונות השונות יחד, מנסה למצוא את התבנית הנכונה שתהפוך כמה תמונות שונות ליצירת מצוירת מושלמת אחת.

בימי העיון של המערכת מתעורר תמיד בדייקות של שיעון הויכוח הישן: מי חשוב יותר — הצלם או הכתב, איש-התבנית או איש-הכיתוב. ומימי מגיע הויכוח לאותו התיקו: אין כל אפשרות לקבוע זאת, כשהשאיפה שאפשר לקבוע אם בפעולת רמלה היו הגייפיים חשובים יותר או המשוריינים, המקלעים או המרגמות.

מערכת זו אינה, לכן, אוסף מקרי של "כוכבים" גדולים או קטנים. כל אדם המצטרף אליה מותר על כוכביותו, במידה שישנה, כדי להפיק חלק ממאמץ ייתרופי גדול, כמו שחקן כדורגל או נגן בתזמורת. וכל הצלילים יחד יוצרים את המנגינה.

לוי אשכול

מכתבים

איש השנה
... רק שתי אפשרויות: ראש הממשלה, או שר החינוך. אף אדם אחר לא בא בחשבון. או שבצעם יכול להיות גם מר דוד בן גוריון.
מיכאל בראל, ירושלים
לטובה או לרעה — בי גיי...
דוד אפפל, תל-אביב
בלי כל ספק — מרדכי אורן
הזה דרורי, נתניה
דיוט ד. אינהאור...
רבתי, רק החיים היהודי האלמוני מברוקלין. הודות לו ולתרומותיו קיימת המדינה.
ויקטור מוסקוביץ, חדרה

החומר כמעט תמיד מענין ולעיתים קרובות הופיעו בו רשימות מצוינות, בעיקר פוליטיות. (אולם) צורת השער החדשה אין לה, לצערי, לא טעם ולא ריח.

אירית, תל אביב
כמובן, אין להתוכח. ההבניה החדשה של השער היא פלאקאט מצויין. לדעתי זה כל מה שאפשר לדרוש מחבנית...
גדעון שולברג, לונדון

הגליונות האחרונים היו ממש נהדרים. הששתי שמא חללו עורקי המערכת להסתיר. אני שמח שמעתי.

אברהם לוי, חדרה
גם אנחנו.
היכן הברית?

הרפורטז'ה על נניב (העולם הזה 828) היתה בסדר, אלא שהיא לא באה בזמנה. לדעתי אין להניח ולשבת אדם אשר אתה מלמדה אתו. וכן רצוני לדעת מנין לקחתם את הקריקטורות המופיעות ברפורטז'ה זו.

מאיר בן-נתן, בני ברק
מן העתונות העברית.
הפתרון היחיד והאיריאלי כיום הוא: לא רק לכבוש את עזה הנידחת, אלא להשמיר את הצבא המצרי כולו. מה שיכולנו לעשות ב-1948 במסגרת נוכח לעשות כיום סי כמה וכמה. ואז לא תהיה לא בעיית סואץ, ולא בעיית שלום, משום שאר צות ערב תמורנה בתור (כן — בתור!) כדי לכתור שלום עם ישראל.

איוי דומיניץ, תל אביב
להתראות עם הקורא דומיניץ בחרטום. העיון של השער בסדר נמר. אולם האם הציירת פלפלים לא יענה שהמפרים העתיקים ידעו לצייר את דמותו או פניו של אדם אך ורק כפרופיל? יוסף כרמיאלי, חיפה

פליס פזנר לא היתה בטובה שהקוראים יכירו פזנר. את הפרופיל, עם ציירי פרעה הסל"ה.

אתם כותבים: "כפעם שעברה הצילם אלוהי ישראל את עמו... אולם מסוכן לבקש דבר זה פעמיים". ואני לתמי חשבתי עד כה שאת העם והמולדת הצילם הלוהמים שנתנו נשמה והלוחמים שמוכיחים היו לתת נשמה. ביניהם חברי מערכת העולם הזה.

דוד כהן, ירושלים
אם הקורא כהן יעבור שנית על הקטע יבחין שהכונה לא היתה למלחמת העצמאות, אלא ליציאת מצרים המקורית. שלא היתה אפשרית לולא התערבות מנבוה.

הכתבה כי דאלס הביא עמו אקדה בשביל ראש ההפיכה המצרי. כשי מאת נשיא ארצות הברית. האם הביא גם תחמושת עבור אקדה זו? יהודה ט., תל אביב

אללה יודע.
נושא חשוב, שהחוק את תושבי הארץ בנשימה עצורה באותה התקופה, מונש לקהל לראשונה בכשרון ובצורה הזורקת את על השתלשלות "ע" יוניס. כנדר זאת עמדתה המחייבת ברית נגד ברית מניה מצויכה דיון בנוכחם ששקלו לשלילת ברית זו.

... לא ברור מה צריך היה להיות אופיה של הברית המוצעת עם נניב. האם ברית מלחמה אשר תחייב את צה"ל לצעוד לעבר הכביש הבריטי כסואץ ביום בו יחלים נניב לפתוח בהרפתקה צבאית שאת סיומה אין לחזות מראש? אם זאת פלפלי ב"ג. תבוא ברכה עליו.

אם כנגד זאת הגדרת היה המיכה מוסרית באו"ם והזות א"התקפה, כפי שאפשר להבין מהמסך מאמרם, הרי אין לדאוג מהחיר הנהרש המורט ברית שלום של אמת כנבוה כל עיקר.
אמנון לוי, סביניה

השבועון המצויר למינור
שום מאמריו והסכרות לא יעוררו כאן. או שה נוער ידע להסתדר — או שלא ידע. אבל מאחר שבכל זאת נולדים ילדים כל יום, אני מתאר לעצמי שהם יודעים להסתדר.

עמי בראונפלד, חולון
הגישה הצבוקה הקובעת כי ענייני מין צריכים להיות מוצנעים באיו פינה חשבה ואינם נושא לשיחה בחברה הנונה, הא פסולה לחלוטין. וראשיה היא שבכל שטחי החיים קיים מין: במינוריים, מינוריים, מינוריים, מינורות, מינוריים ומינוריים מינורים.

הזה רגשוני, חיפה
וזו רשימה מינימלית בלבד...
מי אשם בריצה?

הרפורטז'ה על ישראל הרבון (העולם הזה 824) הינה תעודה אנושית מועטת. הייתי מעתיק אותה באלפס העתיקים וקובע אותה כחומר קריאה הכותי לכל בלש, שוטרי, מורה, קצין מיכחן וזשופט.
עמנואל שפירא, תל אביב

... מועז...
סויו הררי, רחובות
"לעבור לא נתנים, ללכת לים גם כן לא, לעובר את הארץ — לא... ומה יוצא רצח... כמעט בכי" תי כשקראתי את דבריו של ישראל חרובן.

חנה שרעבי, תל אביב

לראש...

לבקשתם של מספר רב מאד של קוראי, החליטה המערכת להכניס לעתון מדור חדש, שישמש להבנת החופשית של דעות הקוראים עצמם.

החל מן הגליון שאחרי הבא, יוקדש מדור זה בכל גליון לויכוח חופשי של הקוראים על נושא מסוים, שייקבע מראש על-ידי המערכת. כל קורא יוזמן להביע את דעתו על אותו נושא בהערה של חמשים מלים בלבד. המערכת תפרסם את ההערות הקולעות ביותר למטרות, ותן תן זכות קדימה להערות הכתובות ברוח טובה ללא שנואה, אולם היא לא תטיל שום צנזורה על הדעות שתפרסם.

היכוח הראשון ייערך על הנושא: "האם רצוי לאפשר במדינה ניהול אזורי-ים. שלא באמצעות הרבנות?"

הקוראים המבקשים להביע דעה על נושא זה ישלחו את הערתם (וכור: לכל היותר 50 מלה!) למערכת, ת.ד. 136, תל-אביב, תוך שבוע ימים, היינו עד יום 19.8.53. על המעטפה נא לציין: משאל מס' 1.

ועוד ישנם 1500 כאלה. זה קצת נותן לחשוב... חיים לבקוביץ, פתח-תקוה

... הרבון 1
א. גדליה, תל אביב
אני הכרתי את חרובן מאז היה ילד. אתם צודקים במאה אחוז. לא הוא אשם בריצה. ההכרה היא שראשית את יצחק כהן ועכשיו עומדת לרצוח גם את ישראל חרובן עצמו.

ג. ש. שכונת התקווה, ת"א
מנג'ר
בשקר לכתבה על תחרות האופנועים בכתיים (העולם הזה 823) רצוני להעיר כי:

א. אינן בכלל אופנוע בעל שש בוכנות; ב. כתבתם שהאופנוע, לאו דוקא הרוכב, הוא שקבע את תוצאת המירוץ. ובכן, אני שוכיחי במקום הראשון, מוכן להוכיח את אי-בטחונה הכתבה. בכל נגע שתרצו, אעבור זאת אותו הספקולצ' כל אחר משאר האופנועים שהשתתפו בתחרות; ג. רצוני שתתנו לאדם לכתוב על אופנועים ולקצת לאחר שילמד מה זה אופנוע.

יעקב יחזקאל, תל אביב
א. הקורא יחזקאל צודק: הוכונה היתה לשעשה כוח-סוס; ב. יתכן; ג. עורך מדור הספורט בעל ויקן כרוכב-אופנוע (לפחות בתחילת המירוץ).

איזה יופי!
בענין רב קראתי את הרפורטז'ה על הנושא הערין והנכבד ששמו: יופי (העולם הזה 823). על פי כל היריעות והרמזים שהיו אלי מאנשים מהמינס היה מניו זנמור עם השופטים לבחור את צפורת, כמלכה לשנה הזאת ואת הסבלת דרילמן לסגנית ראשונה, בחירה שהיתה מוצלחת לאו דוקא לפי-דעתי אלא על פי דעת כל האנשים ששמעו זאת.

לאחר שידעתי זו הסתנה לימד המועמדות, התארגנה קבוצת בנות שכללה את כל בנות רומיות וזמן קצר לפני הבחירה באו לפני חבר השופטים ואיימו עליו. כתוצאה מכל האינטריגה הזאת, ומפחד מפני דעת הקהל, מובן מאליו שהחבר השופט מים נאלץ היה להרחיק את צפורת לחלוטין מהתחרות על מנת להשתתף את כל הרכילות מסביב ולכהור כתבולת דרילמן. שובינה הוא מאנשי ח' ברט שהם בתל-אביב. ועוד הערה קטנה: חבר השופטים כלל נציגה מתברת שאם: ממחי נחשבת חברת ספנות כמבניה בוימי?

ישראל רוזנפלד, חיפה

למען סובלניה
קראתי את המאמר על סילבי ויטנברג (העולם הזה 824) ואינו מבנית מדוע ציינתם כי אשה אחת לעית הנשיא ושנייה שלחה עתונים וספר וביקרה אותה, בשעה שכל אותם הברבים עשיתי אני לבדי.

ב. ליבנה, תל אביב
כל הכבוד לקראת ליבנה על ריבוי פעילותה.

האם הפשעים נובעים ממ צוקה נפשית? בהחלט. לעיתים קרובות אני רואה צעירים נוגשים ל צעירות מריחים אותן, אך אינם מעיזים להתקרב. לפי עניות אפי, זהו. זנדרוה מסוכנת.

ויש לזה קשר עם המסבר הכללי? ודאי. תאונות הבשר היא תוצאה של חיי כלב. החממשי

היה היה איש, שמו יזהר, שפשט את הרגל מכבר. לבסוף לא יכול הרעב עוד לסבול. את הקריזור שלו הוא מכר.

החליטה ברגע האחרון להי נמצ מהתערבות בסיכסוך שבין חברת "דן" לבין נהגי המוניות, מפני שלא יכלה להתלטיס מיהו הקפיטליסט מוצי'הדם ומיהו העמל המר נוצל.

העולם הבא מראיין...
את הכלב דגון על ה- בעייה המינית.
"הנוער חסר-עצמות" ובכך, הסמל דגון, מה דעתך על מצב הפשעים המיניים? הממ, כן. אני מריח זה זמן רב שהמצב בשטח זה צולע על שלוש רגליים.

פסקו השבוע נשמע מפי נציב מסי'הכ"ח נסה:
קודמי ייסר אתכם בשור טיס ואני אייסר אתכם בח' כמיים
במדינה מפלגה שמאלית מסיימת

החליטה ברגע האחרון להי נמצ מהתערבות בסיכסוך שבין חברת "דן" לבין נהגי המוניות, מפני שלא יכלה להתלטיס מיהו הקפיטליסט מוצי'הדם ומיהו העמל המר נוצל.

העולם הבא מראיין...
את הכלב דגון על ה- בעייה המינית.
"הנוער חסר-עצמות" ובכך, הסמל דגון, מה דעתך על מצב הפשעים המיניים? הממ, כן. אני מריח זה זמן רב שהמצב בשטח זה צולע על שלוש רגליים.

החליטה ברגע האחרון להי נמצ מהתערבות בסיכסוך שבין חברת "דן" לבין נהגי המוניות, מפני שלא יכלה להתלטיס מיהו הקפיטליסט מוצי'הדם ומיהו העמל המר נוצל.

העולם הבא מראיין...
את הכלב דגון על ה- בעייה המינית.
"הנוער חסר-עצמות" ובכך, הסמל דגון, מה דעתך על מצב הפשעים המיניים? הממ, כן. אני מריח זה זמן רב שהמצב בשטח זה צולע על שלוש רגליים.

החליטה ברגע האחרון להי נמצ מהתערבות בסיכסוך שבין חברת "דן" לבין נהגי המוניות, מפני שלא יכלה להתלטיס מיהו הקפיטליסט מוצי'הדם ומיהו העמל המר נוצל.

העולם הבא מראיין...
את הכלב דגון על ה- בעייה המינית.
"הנוער חסר-עצמות" ובכך, הסמל דגון, מה דעתך על מצב הפשעים המיניים? הממ, כן. אני מריח זה זמן רב שהמצב בשטח זה צולע על שלוש רגליים.

החליטה ברגע האחרון להי נמצ מהתערבות בסיכסוך שבין חברת "דן" לבין נהגי המוניות, מפני שלא יכלה להתלטיס מיהו הקפיטליסט מוצי'הדם ומיהו העמל המר נוצל.

החליטה ברגע האחרון להי נמצ מהתערבות בסיכסוך שבין חברת "דן" לבין נהגי המוניות, מפני שלא יכלה להתלטיס מיהו הקפיטליסט מוצי'הדם ומיהו העמל המר נוצל.

החליטה ברגע האחרון להי נמצ מהתערבות בסיכסוך שבין חברת "דן" לבין נהגי המוניות, מפני שלא יכלה להתלטיס מיהו הקפיטליסט מוצי'הדם ומיהו העמל המר נוצל.

העולם הזה

השבועון המצויר לאינפורמציה
לוי אשכול
פסקו השבוע נשמע מפי נציב מסי'הכ"ח נסה:
קודמי ייסר אתכם בשור טיס ואני אייסר אתכם בח' כמיים
במדינה מפלגה שמאלית מסיימת

"העולם הזה" מינה חוליית-כיסוי שרכה משך כמה שבועות חקירה מקיפה בקרב השכבות הנ-גועות כיום בו עב או ברעב-למחצה, הכיאה עשרות מקרים לבדיקה רפואית מוסמכה, ערכה סיורים מ-קיפים במעברות ובשכונות העוני. בעמודים הבא-ים רק חלק קטן משלל העובדות המזעזעות שנאספו על-ידיה בחקירה זו.

אין "העולם הזה" מפרסם דו"ח מחריד זה על מנה לזרוע בהלה או יאוש, אלא כדי לעורר מאד-ישוחם את המנהיגים ובני השכבות העליונות, ה-מכוונות את גורל המדינה - ושלרובם אין כל מושג בלתי-אמצעי על הנעשה בשכונות הנידחות ובריכוזי-העולים.

לא. אין זו תמונה של הרעב בהודו. אין זו אשה המחננת לספל-אורז ברחובותיה של קאראצ'י. זוהי מרים דוד, הושבת מעברת חולון. גילה אינו מגיע ל-35, אולם היא מצומקת ומקומטת כבח 70. מרים דוד צריכה להחקיים מחמש לירות בחו-דש. מסכוט זה היא צריכה לאכול שלוש פעמים ביום, שלושים פעם בחודש. כלומר, יש לה פחות מששה גרוש לארוחה. זהו סכום אשר אפשר לנסוע בו באוטובוס של "דן", או לקנות כמעט מנה של "ארטיק". אפשר גם לגווע בו ברעב, כמו מרים דוד. ארוחותיה אהידות - לחם ומים מן הכרוז. כמוה ישנם בארץ אלפי גברים, נשים וילדי-ס, רעבים ממש, אשר איש מן היישוב הוחיק אינו יודע עליהם, אינן מתעניין בגורלם.

מנחם טובי

רעב!

כאשר הובא טובי לפני ד"ר אלעזר מילר, רופא המחלות פנימיות ובעל מכון לקרני רנטגן בתל-אביב, לבדיקה, התקשה הרופא המנוסה להאמין כי אמנם הינו בן 45 בלבד. פניו של טובי כפני זקן מופלג. אולם, משע' שה לו שיקוף ובדק את הלב, נוכח כי טעה. משקלו, 51 קילו, נמוך מן הנורמה. אין בכך שום פלא: זה למעלה משנה שמשפחת טובי אינה משיגה את התזונה הדרושה לה. וזו תעודת הרופא:

צילמו של מנחם טובי, המודבק לתעודת העולה שלו, אינו מצטיין בשום דבר מיוחד. זהו תצלום קטן, לא ברור ביותר, המראה פניו של גבר: שמנמים, תפוחי-לחיים, מקושטים וקנקן ושפם. ראשו כחוש כומתה. אולם בשביל מנחם טובי זוהי יותר מתמונת-זיהוי רגילה. זוהי מזכרת. התמונה צולמה כשמנחם עבר כסדר-דפוס לאנגלית, בעיר עדן, לפני ארבע שנים. מאז השתנו פניו מאד: הלחיים שקועות, קמטים עמוקים חרו-תים עליהם. אפילו הזקן המדולדל הגדל פרא אין בכוחו להסוות את רוזנו. מנחם טובי הוא אחד מעשרות האנשים שרואיינו עלידי חולית הכיסוי של העולם הזה; הועברו עלידיה לבדיקה רפואית.

ארוחת צהריים. רוזה טובי, בת 35, היא אם לשבעה ילדים. בנה הצעיר ביותר הנו בן חודשיים. בעלה מחוסר עבודה, אין מספיק אוכל בבית. במקום בחור חסון ובריא יגדל התינוק רזה, מצומצם וחלוש. למטה: שמונה מתשעת בני משפחת טובי לפני ארוחת הצהריים שלהם.

פשוט ביותר: ביום הרביעי, 5.8.53, היה כל תפריט: תפוחי ארמה מבושלים במים עם לחם, לארוחת בוקר; איטריות מבושלות במים, עם לחם. לארוחת צהריים: שעיר עית לבנה עם איטריות, לארוחת ערב. בכל הארוחה הזאת, לא הייתה כמעט טיפה אחת של שומן. נפח הארוחה, שמילא את הקיבה, לא סיפק כמעט קלוריות, חומר הדלק המסיפק כוח לגוף ומאפשר לו צבירת מרץ. כאשר יצאה רוזה טובי אשתו, מבית החור לים, לאחר לידתה האחרונה, אמרו לה הרופאים שעליה לאכול יותר משאר בני המשפחה, כדי שיהיה לה כוח להיניק את תינוקה. לפעמים היא טועמת את ארוחתה הראשונה רק בצהריים. "אם אין אוכל, מניין אקח?" היא שואלת. סביבה מצטופפים בניה: רויס, פעורי-עיניים, "אפילו בשבילם אין מספיק אוכל!". כל עוד עבד האב, היה בצריף העלוב מספיק אוכל לפיות המשפחה. אולם משך שבועות החודשים האחרונים, קיבל רק כמה ש"בועות עבודה כפועל פשוט. כרטיס העבודה שלו מכוסה חותמות קטנות "מבוטל", ורק פה ושם נראה סימן עפרון המעיד כי ביום זה קיבל בעל הכרטיס עבודה. מצבה של המשפחה לא הניע עדיין לניקודת משבר. איש מהם לא חלה מחוסר תזונה. איש מהם אינו מכיר עדיין את יסורי הרעב האמיתיים, את הרגשת המועקה המכרסמת בקיבה. אולם מצבם אופייני לרבבות משפחות אחרות בארץ, הסובלות מתחת-תזונה קבועה. לאט לאט נחלש גופם, התנגדו למחלות מתרופפת. תחת-תזונה היא מונח מדעי. בלשון המציאות פירושה: "אמא, אני רעב!". הם אמנם אוכלים לשובע — לתם וכל מה שבא ליד. אולם אם מחלקת הממשלה מגת עוף, אין בידי מנחם טובי הלירות הדרושות להוציאה מן האיטליה. לעומת זאת הוא יכול לקנות את מנת המרגרינה שלו ואת הביצים. אלא שמחירן גבוה מכדי שיוכל להרשות לעצמו לאכול בעצמו. הוא ניגש לשוק המעברה, מציץ את מנותיו למכירה. בתמורה הוא יכול לקנות לחם. זה ממלא את הבטן. לפעמים גם בזה לא די כדי לספק לחם למשפחה. ואז יוצא טובי אל השוק, כשצורך קטן תחת זרועו. שם הוא מציץ תליפה או מפה ששרדה לו מן הרכוש המועט שהביא איתו מן העיר.

קוראים לזה: תת-תזונה

רבות שאינם אוכלים לשובע, אלפים הרבים ממש. מספר מחוטרי העבודה הולך וגדל בלי הרף.

אולם יחד עם זה, המשיך רוב הישוב לחיות את חייו כאילו לא קרה כלום. בצד העוני והרעב, קיימת רמת-חיים בלתי-מרוסנת; בזמן שמשפחה שלמה חייבת להתקיים על חצי לירה ליום, מוציאים אנשים חמש לירות על ארוחה אחת במסי' עזרת תלאיב וחפיפה.

המצב היה פשוט: המדיניות לא פגה עת בשכבות העליונות והבינוניות של הישוב הותיק, אותן רצתה הממשלה לרסן, אלא בשכבות החלשות ביותר —

נשנו המחזות העגומים. עדיין הם רק נוגעים לבודדים, לאלה שאינם יכולים להשיג עבודה. אולם גם פועלים, היוצאים בבוקר ליום עבודה קשה, שוכבים לישון כשקבתם עוד תובעת את מנתה.

„זו הדרך היחידה“ עוד לפני שלוש שנים, הושמעו ההתראות הראשונות כי חלק גדול מתושבי הארץ עומד בפני סכנה של „תת-תזונה“. הממשלה עצמה הקימה כמה ועדות רפואיות לחקר את המצב, אך תמיד נמנעה מלתת פרוסום יתר למסקנות החוקרים. רק בארץ פן מקוטע ומקרי שמע הקהל את האזהרות: סליהמונות הישראלי דל; קיימת סכנה לבריאות העם. הממשלה הכי-

מסכים געש שוק הכרמל, תל-אביב, באלפי קולותיו. עגלות עמוסות ירקות טריים חסמו כמעט לחלוטין את המעבר, מצידי רכי מוזן ומעזנים השתפכו מן החנויות הצרות אל המדרכות. בקולי קולות שיבחו חו המוכרים את סחורתם, קראו לקהל הקונים. לא היה כל ספק: הארץ נתנה ברכה בשפע מוזן.

בתוך כל ההמולה שירך תימני זקן, לבוש מעיל שחור בלוי, את דרכו. הוא העיף מבט סביבו, התבונן בערימות הירקות והמוזן, התכופף מדי פעם לחטט בתוך גל של אשפה, המשיך בדרכו. בי אחת הפינות הרים מציאה: מלון רקוב, מחציתו העליונה מעוכה, קליפתו הצהורה מזוהמת ורוחה.

כאילו פחד פן יראה אותו מישהו ויתבע ממנו שיחזיר את המלון, נחפז הזקן אל אחת הסמטאות, הסתתר ליד חנות סגורה, העיף מבט של חרדה לראו בתנועות הסובבות, כשאז בעותו ממששות לו כף, אכל את הפרי הרקוב. ברגע זה הנציח אותו היצלם של העולם הזה.

כך אין אדם אוכל. כך אוכלת חיה — או אדם אשר שוב לא אכפת לו איך או מה הוא אוכל, העיקר שהוא אוכל. אילו רצה אמן גדול לגלם את דמותו של הרעב, היה יכול בקלות לבחור באותו תימני זקן.

„מה אתן לאכול?“ במעברת תל-פיות, ירושלים, ישבה בצריפה עולה עיראקית ובכחה. בנה בן השלוש בכה גם הוא. העובדת הסוציאלית ניסתה להירגע אותה: „את לא ילדה קטנה“, אמרה לה. „את לא צריכה לבכות“.

„אבל אני רעבה. הבן שלי רעב. מה אני אתן לו לאכול? אפילו הכסף של הלישכה לא קבלתי!“ לעובדת לא היה מה לומר.

לפי ההנחיות הנוגעות לעבודתה, אסור היה לעובדת הסוציאלית לעשות מה שיהיה עשתה: היא הוציאה שתי לירות מארנקיה, תחבה אותן לידי האשה הבוכה. „תחזירי לי אותן כשתקבלי את התשלום“, אמרה לה. אולם היא ידעה כי מעולם לא תראה את כספה חזרה: ברגע שתקבל האשה את המיכתה החודשית ממשרד הסעד, תוציא את כל הסכום לכיסוי החובות שנצטברו או לכל הפחות חלק מהם.

אמנם מנוגד העקרון, שעליו בנוי מתן סעד ממשלתי, להרגלת אנשים להיות כפיטלים, על נדבות ממשלתיות. זהו חוב שהחברה המתקדמת חייבת לפרוע לאלה שניטלה מהם יכולת הקיום העצמי, עד אשר יוכלו שוב לפלרט את עצמם.

אולם העובדת הסוציאלית ידעה כי שוב לא היה טעם לעמוד על רעיונות ועקרונות: בלי ממת הכסף, היתה היא אשה וילדה גועים ברעב.

לא היה זה מקרה בודד. במעברות, במחנות, בפרחוני הערים המושבות,

בשוק הכרמל. עולה עיראקית מציעה את סחורתה: ביצים וחבילות מרגרינה שקיבה מהמכונת להזנת בני משפחתה. במקומן תקנה מיצרן יותר חיובי: לחם. ישנם מקרים רבים שכמה משפחות במעברה מוסרות את המנות שלהן לאדם אחד, שייסע אתן העירה, כי מחיר האוטובוס הוא גבוה מכדי שיוכל כל תושב לנסוע לשוק ולמפור את מנותיו בעצמו.

העולים החדשים ודלי הוותיקים. האופטימיסטים קיחו שאחרי השפל והרעב תבוא ההסתה, יחול המיפנה שיבריא את המשק. מתי זה יהיה? איך זה יתחולל?

איש אינו יודע. בינתיים ממשכים לרעוב אנשים וכל יום נוספים אליהם רעבים חדשים. מחלות כגון שחפת, שהן „מחלות חברתיות“, נמצאות עתה שוב בקו עלייה מתמיד. השפעתו של הרעב בעלייה זו ישירה ורצינית.

כמה רופאים בעלי ניסיון בחוף-לארץ, החלו משווים את המצב לזה ששרר בארץ רופה לאחר מלחמת העולם הראשונה והשניה, כשחוסר התזונה החליש באופן שיטתי את הבריאות.

מצב התושבים שנבדקו בדיקות יסודיות, מוכיח זאת בבירור. אחוז גדול מהם בעל כושר גופני לקוי, חלוש או סובל ממחלות כתוצאה מתת-תזונה. וככל שהמצב הנוכחי יימשך, ירד כושרם הגופני עוד יותר, למחלות תהיה אחיזה קלה יותר על גופם.

ביחוד בגילים המבוגרים יותר, המצב רציני פי כמה.

אנשים אלה זקוקים ללחם. הם מבקשים עבודה, לפרנס בה את עצמם ואת משפחותיהם.

הממשלה, או גוף ציבורי אחר, אינם מציעים להם כזאת, לא בעיר ולא בכפר. שום תכנית גדולה, גואלת — ותהיה קשה ותובענית כאשר תהיה — לא הובאה כדי לפתור את בעייתם.

בריאותם של אנשים אלה אינה בעייה פרטית. אלה צריכים להיות בוני הארץ אמגיניה, הם היסוד לבטחון המדינה, והם שיקבעו את דמות החברה הישראלית בשנים הבאות.

מי יאמר שאין להם הזכות לאכול?

חישה זאת, טענה, בצדקמה, ששל המי וזנות אמנם דל, אך שהוא מספיק לקיים את הבריאות — ובעיקר, שכל אדם מקבל יוכל לשלם עבור מנתו המינימלית. זה היה אז, בימים שדוב יוסף ניצח על הפיקוח. מאז נשתנה המצב. הממשלה לא מינתה שום ועדה רפואית לתקור את המצב החדש, כי לא היה דרוש שום מומחה לתזונה, כדי לקבוע מה תהיה התוצאה.

הפיקוח הוסר מעל רוב המזונות. הי מחירים עלו השמימה. יחד עם זה החלו מקומות העבודה מתדלדלים. לזה ניהו השם הרשמי המצלל: „מדיניות כלכלית חדשה“.

אנשים אמרו אז: זו הדרך היחידה. אנשים לא יוכלו יותר להוציא כסף כמו מטורפים. הממשלה לא תופיס שטרות, אנשים ירעבו ללחם ואז אפשר יהיה לעשות משהו, לתקן את מצב הכלכלה של המדינה.

מי נפגע? מה קרה מאז?

חלק מן הנבואה התאמת: ישנם כיום

טלפון צילצל למרכז מפא"י, דיבר עם מי שדיבר. כעבור שעתים צילצלו מניצבות המנגנון אל מזכיר השר, הודיעו לו כי זה עתה נתקבל האישור למינוי.

מעוטים

ללמד או לבעוט

אליאס קוסא הוא ערבי טיפוסי: גבר שחור, חר, פזול, המדבר אנגלית בהברה מרחבית. ביתו ברחוב עבאס בחיפה מקושט בתמונות ערביות טיפוסיות, ביניהן בתורה ערומה הי שקועה בקריאת ספר. אולם מחשבתו של אליאס קוסא היתה תמיד שונה מזו של רוב בני עמו בפלשתיין. עוד לפני המלחמה כתב מאמר בפלסטין פוסט, בו דרש שלום עם היהודים. המופתי הוזמין אותו לשיחה מיוחדת, איים עליו בהורג צאה להורג.

במדינה קרה לקוסא מה שקרה לכל הערבים שדעתם היתה כדעתו: תחילה נבוכו, אחר-כך נדהמו, אחר-כך התמרמרו, אחר-כך החלו מגדפים בשיחות פרטיות. השבוע דפק אליאס קוסא על השולחן.

השולחן היה ניויורק הרלד טריביון. אחד משמונה העיתונים החשובים בעולם. כתב קור סא, במכתב לעורך שפורסם באריכות: יש ראל מדאכת את ערבייה, אינה חולמת כלל לתת להם מעמד אנושי. הפתרון היחיד הוא לתת להם לצאת מן המדינה ולשלח להם את ערך רכושם.

חידת תשע העשיריות. יתכן מאד שרוב תושבי ישראל היו מקבלים הצעה כזו בברכה. העולם היהודי הממוצע שונא את הערבים, והתגברות המסתגנים זרעה פיקפוק גם בלב רבים אחרים.

אולם הדבר לא היה כל כך פשוט. רכוש ערביי ישראל עודנו עצום, ואיש אינו חולב כלל על אפשרות לשלם את תמורתו. להיפך, השלטונות כבר עשו נסיון רציני להמאס את החיים על כמה ערבים עשירים שעוד נשאר במדינה, להמריץ אותם לוותר על רכושם תמורת החלק העשירי של ערכו. איש לא ידע בבירור לאן היו שאר תשע העשיריות צריכות ללכת — לממשלת ישראל או ליהודים פרטיות.

אולם בעיית העשירים לא היתה החשובה. רוב ערביי ישראל הם כה עניים, שאין להם מה למכור, והם לא יווצו מרצונם החפשי מן המדינה. בין אלה גברו בשבועות האחרונים אותות האופקה: הערבים נעשו אמיצים יותר, אולי נוכח הצלחת ההסתגנות; הבישוף חא' כים, ערבי לאומני, הודיע שהוא עומד להקים מפלגה ערבית לאומית בישראל; מק', המנ"גנת בגלוי על מיתרים ערביים לאומיים, מגי בירה חיל.

לפי כל הסימנים תגיע בעית המעוטים במדינה בקרוב לנקודת רתיחה. ברור כי המצב הנוכחי של לטיפה בתוספת בעיטה אינו יכול להמשך. אלא שאין מי שיחלט אם ללמד או לבעוט.

המשק

"מה יצא מזה?"

זיעה כבדה כיסתה את מצחם של מאות התעשיינים ומנהלי המפעלים שישבו בשבוע שעבר באולמות המרווחים של בית ברל בצור פית. היה חם. דבריה של שרת העבודה גולדה מאירסון, שהראתה היתה מרכז הסימפוזיון לבעיות פירוק הייצור, היו חמים לא פחות. אמרה גולדה מאירסון: לפי המושגים ש-

למענה משלם רכבות התורמים את תרומותיהם לסוכנות היהודית.

מנגנון

לשכת העבודה הארצית

איש לא דיבר על כך בגלוי, אבל הכל ידעו שבמרכז מפלגת פועלי ארץ-ישראל קיימת מחלקה מיוחדת שבראשה עומד אחד מהחשודים שבחיי מפא"י, אליה נשלחות הודעות מזורזות על כל משרה פנויה בכל מפעלי הממשלה, הסוכנות, ההסתדרות וכמה מוסדות נוספים. תפקידה של המחלקה זו דומה מאד לתפקיד של כל לשכת-עבודה אחרת, אלא שהוא מתמלא בצורה יעילה יותר. ממנה נשלחות הודעות (בלתי-רשמיות, אך מהיכות) ללשכת-העבודה, לנציבות המנגנון או למוסדות אחרים, המבקשים עובדים מכל הדרגות בעזרת מכרזים פומביים, כביכול. אך רק השבוע התברר עד כמה כידורים אלה הם מאורגנים ויעילים.

ח"כ יצחק רפאל כאילו להעיס

לפני זמן-מה נזקק אחד מחתיקי השרים, שהקים את משרדו מחדש, למזכיר כללי עבור המשרד. הוא חיכה משך שבועות רבים להצעה שתבוא מצד מפא"י, כשאחרת לבוא, החליט לעשות צעד עצמאי, מינה לתפקיד אחד ממנהיגיו האישיים, איש מפא"י גם הוא. המסמכים המתאימים הוגשו לנציבות המנגנון, אלא שזו בוששה לאשר את המינוי. כששלח השר אחד מעובדיו לנציבות המנגנון כדי להתעניין בגורל האישור, נמסר לו כי אינסטנציה מסוימת טרם אישרה. זושר לא חיכה להסברים נוספים שיבהירו באיזו אינסטנציה מדובר, הרים את שפופרת הי-

העם

הדוקטור התלהב מדי

דוקטור נחום גולדמן נתבלבל. הוא נאם בניגובה בקונגרס היהודי העילמי, מין יצור שאיש אינו יודע בדיוק מה יעודו בחיים, והיה נדמה לו שהוא נמצא בקונגרס ציוני. הוא בילבל את היצירות. הוא אמר שעל כל יהודי בעולם לעלות לישראל. וזה היה גורא.

הר-סיני בברוקלין. אמנם, הדברים נאמרו כבר לפני כן, לפני דור אחד או שניים, עלי ידי אנשים שתמונותיהם תלויות כיום על הקירות בבתי-הספר הישראליים.

אולם זה היה לפני ריבה זמן — לפני שמדינת ישראל התרנג, לחיות על גדות יהודי אמריקה. ויהודי אמריקה, שהם יהודים טובים מאד, וגם הדולאר מצוי בכיסם, כתגידים בהחלט למחשבה שעליהם לעלות לישראל, מקום בו הדולאר מצוי בהימצאם.

אמנם, גם יהודי אמריקה מסכימים בהחלט שעל יהודי בריחה-מועצות לעלות לישראל. ויש לדרוש את זה בקול רם. ושלשם כך יש לכנס קונגרס יהודי עולמי בניגובה. אולם מה לשמיטה ציונית ולהרטיני של ברוקלין?

קמה סערה. ידיים נרגשות ודפוק על כיסים מלאים. ד"ר גולדמן נבהל. הוא הבין שטעה טעות גוראה.

לא הוא. אולם הדוקטור גולדמן אינו טיפוס הנבוכך לאורך זמן, או הנותן לפרני ציפים לעמוד בדרכו. לא, לא הוא. לכן אמר, למחרת היום, קבל עם ועדה: "זעזע זו עור מות בניגוד גמור להקפתי היסודית."

ולמען לא יטעה איש מהי ההשקפה היסודית הוסיף זמן שור: "יש להכפיל ולשלש את התרומות להבראתה הכלכלית של מדינת ישראל!"

אך את המלים הסופיות, אשר כל אחת מהן תיחרת על לוחות-השיש של ההיסטוריה לזכרון הדורות, אמרה הליידי רידינג: "היה סים בין ישראל והגולה, אין לקבעם לפי תכנית מוכנה מראש, והמאורעות גלומים עדיין בחיק הזמן."

הדוקטור הנלהב לא השאיר כל מקום לספק שאכן זוהי בדיוק גם דעתו שלו.

הסוכנות

מקרי לגמרי

ישראלים החולמים על נסיעה לחוץ-לארץ — כלומר, הישראלים היושבים בישראל — היו מקנאים בלי ספק ביצחק רפאל, הגבר גבה הקומה ורחב-המיות, בעל הפנים הילדותיות והכיפה של ח"כ הפועל-המזרחי. כי רפאל מטייר לעתים קרובות מאד ברחבי העולם.

מטרת הסיורים האלה ברורה: רפאל הוא ראש מחלקת-העליה של הסוכנות היהודית. אמנם, עלייה זו הצטמצמה והלכה, ולבסוף כמעט נעלמה לגמרי, אולם לא כן סיוריו של רפאל: הוא הוסיף לסייר במרץ, גם כשלא היה עוד מה לסייר.

הקרבה עצמית זו של הח"כ הנאמן לא מצאה חן בעיני אנשים צרי-אופק. הם החלו מטיילים חשדות בשמו הטוב של הח"כ שוטרי המכס שמו עליו עין עויינת, ופעם אף הורו כבה ועדה פנימית בסוכנות שגילתה משום מה, התעניינות מיוחדת במעשיו של יצחק רפאל.

מוזיקה עתונאית. אולם יצחק רפאל בו לצרי-מות אלה. לפני שלושה שבועות נסע שוב לפאריס, כדי לחקור את עויניו העליה שם (סך-הכל של עולי צרפת בשנה האחרונה: פחות ממאה). העבודה שבאותו זמן דווקא התקיימה בפאריס חתונת בין אחותו, חיים זוהר, וכי אשתו נלוותה אליו כסיור, לא היתה אלא מקרית בלבד.

אחרי סיור זה הרגיש רפאל שהוא זקוק לנופש ממושך. מכיון שהיה אחד מראשי המטיפים נגד השילומים, סבר כנראה שכדאי לו לראות כמה מן המרצחים הנאצים מקרוב. לכן נסע לאוסטריה. שם שוב קרה נוקרה: כאילו להכעיס, דווקא בזמן שרפאל בהר בו לנופש שם, תתקיימה החגיגות המוזיקליות של זאלצבורג, בהן ייאלב לבקר בתוקף מעי-מדו.

לפני צאתו, עשה חברה-הכנסת צעד מחוכם מאד: פנה למערכת הצופה וקיבל שתי תעודות-דו-תונאיים — אחת לעצמו, שניה לאשתו. בעזרת כרטיסים אלה יוכל לקבל הנחה בחגיגות זאלצבורג, ברכבת האוסטרית וגם בבתי-נופש.

ידידיו קיחו כי אחרי נופש זה יהיה לו שוב המרץ הדרוש כדי לספל בעניני העלייה, אשר

פרסים

בסך כולל של

10,000,000 ל"י

אסע באירופה

כולל הארחה של 8 ימים במלון מפואר בבריסל וסיוור בכלגיה ובמפעלי ארטיק. מקרר חשמלי מעולה, תוצרת פרסי קופ. אופנוע משוכח. מכונית שיר רדיו, פיליפס. 8 מנורות פטיפון חשמלי אופוזמטי גדול. תנור חשמלי גדול, כולל 2 שלפות. מצלמה משוכחת. 2 זוגות אפניים. מערכת מחנה מלאה, כוללת אוהל פיירים ועשרות אביזרים נוספים. רובה אויר. מערכת לנג פוינג פוינג. 10 זוגות מחליקים. 30 כדורי-רגל. 50 מנויים שנהיים של. העולם הזה. 150 מנויים הצי-שנתיים של. העולם הזה.

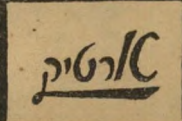
ואלפי פרסים נוספים רבי-ערך יחולקו לכל משתתפי

תחרות הענק

התאורגנת על-ידי

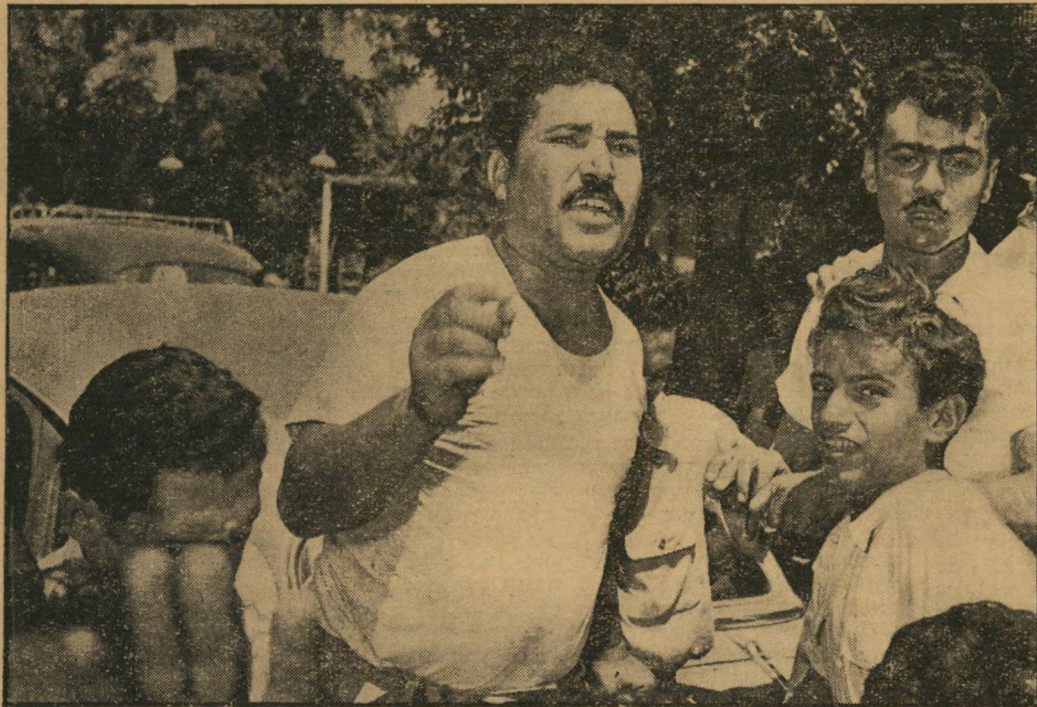
ואפעלי

פרטים בגליון הבא של "העולם הזה"

אור אדום למספר ירוק

נהגים מפגינים ליד העירייה
"לחמו על לחמכם!"

האורות האדומים והירוקים בכיכר מגידוד תל-אביב, המשיכו להתחלף, כהרגלם, בקצב קבוע, אך לשוא: התנועה ברחוב אלנבי נהפכה לתנוחה. בעלי המכוניות ישבו מעוצ' בנים מאחרי ההגה, צפרו בצופרות כל פעם שחשבו את עצמם רחוקים במידה מספקת משוטרי התנועה, כעוד ש' הולכי-הרגל, שוכו לשעות אחדות בעליונות בלתי-צפויה, חצו את הכביש בכל מקום שרצו ללא-חשש: שוטרי התנועה לא שמו את לבם לווסות כאלה, היו עסוקים מדי בענייני גים חשובים יותר.

שביתה נהגי המוניות היתה בשיאה. נציגיה עמדו ברח' אלנבי, הורו לכל מכונית ירוקת-מספר לפנות לרחוב ביאליק, להתקבץ בכיכר הקטנה שלפני בית-העירייה, מקום בו התנהל משאומתן סוער בין נציגי הנהגים לבין באי-כוח העירייה ומשרת התנועה. נהגים שניסו להתחמק מהשתתפות בהם גנה נענשו עלידי חבריהם קשות, אם בהוצאת האוויר מגלגליהם ואם בסטירת לחי מצלצלת. הרחוב הפך למגרש חניה עצום. צופרי המכוניות ציפצפו. אולם נהגי המוניות ציפצפו עליהם.

תגבורת המשטרה, בהנהגת מפקח משטרה מכוסה כר' כבים, הסתערה על הקהל בצעקות "להתפור! להתפור!" השובתים לא נסוגו, וכמה כובעי משטרה עפו באויר. שלושה נהגים הפכו נוסעים, וכו לנסיעת-חינם לתחנת-המשטרה. **אנשי החאפ.** נהגי המוניות, שקראו לעצמם "אנשי

שעונים צבעוניים. במשרדו בקריה נינע אליעזר בר, המפקח על התעבורה בדרכים את ראשו. "רק האוטובוס יכול לפתור את הבעיה", פסק. "אי אפשר לתת למוניות תחנות קבע. הן תפוסנה בדיוק את אותו המקום כמו האוטובוס. אך בעוד שהאוטובוס לוקח 20 נוסעים, תקח המוטובוס רק נוסע אחד. כל מכונית עומדת עוצרת את התנועה. איני צורך להיות מומחה כדי להבין זאת!"

בשעתו הציג בר להתקין שעונים צבעוניים במוניות. לכל אזור שעון בעל צבע משלו שירשום את אורך הנסיעה. הנהגים לא אהבו את הרעיון, אולם עתה נטו להסכים לו. איים בר: כל מונית שתקח נוסעים ליד תחנות אוטובוסים, תיעצר, יחד עם בעליה.

יתדות בגלגלים. הנהגים שעמדו ליד בנין העירייה לא התרשמו מן האיום. "עלינו להיות מאוחדים!" צעק בנימין מזרחי ("חאפסר מס' 1") לחבריו. אולם, הוסיף, כדאי לחכות. העירייה והמשטרה מוכנות להתפשר, רק משרד התחבורה עודנו תוקע יתדות בגלגלי המוניות. "עליכם להיות מוכנים להופיע בקריה וללחום על פרוסת לחמכם!" אחרי הנאום התפוררו הנהגים, חזרו איש איש לביתו, שם עוד היתה פרוסת הלחם מצויה.

* מקור ההמצאה: הצורך בנסיעות בשבת, כשתחבורת האוטובוסים שובתת. משם עברה ההמצאה גם לימי החול.

החאפ" מפני שנאלצו לחטוף נוסעים בגגיבה, הם נהגים חסרי תחנות-קבע, המשוטטים ברחובות ומציעים את שרותם לקהל המזיז בתור לאוטובוסים. אנשים רבים משלמים ב"ר צון את הפרש של כמה גרשים, מעדיפים מקום נוח במור ניות על הדוחק המיוזע באוטובוס. נהגי "השרות" עשו עסק מצויין. הם המציאו המצאה זו, שהיא יחידה במינה בעולם, עוד נימי הבריטים שוטטו בחוצות תל-אביב, ומעולם לא חסרו להם "קליאגטיס".

השבוע פתחו במלחמה פסיכולוגית מוגברת, הציגו לקהל הצעה מדהימה: לקבוע את מחיר הנסיעה במונית ל-50 פרוטה, לעומת 45 פרוטה מחיר הנסיעה באוטובוס. הרמז לקהל: האוטובוסים עושים אותה.

מטרת מלחמתם של הנהגים היתה: הכרה רשמית מצד השלטונות; תחנות קבועות ברחוב, כמו תחנות האוטובוסים בוסים הפסקת הוצאתם של מספרים ירוקים — והגבלת כל מונית לאזור מסוים.

טענו הנהגים: הממשלה הוציאה מספר עצום של מס' פרים ירוקים, לא נתנה להם מקום להניח בו את גלגליהם. פעם יכלו לעמוד ליד התחנה המרכזית, אולם משם גורשו על ידי בוריס שטרן, המומחה הזר לתחבורה, שהוזמן על ידי הממשלה. אחר חנו ברחוב יהודה הלוי, אך משם גורשו על ידי העירייה. היה זה הקש ששבר את גב המונית — הנהגים הכריזו שביתה.

מנהיג-נהג נואם
הקשי ששבר את המונית.

לומר, בהצביעים על אפס, כמנהג סין: "ה" מן שי ציונג'ו ירטהאי זין, אנתנו יהודי סין."

עתונות

פני מפא"י כפני הדור

חברי מפלגת פועלי ארץ-ישראל שילשלו יותר מ-100 אלף ל"י לתוך קופת המפלגה, כדי להקים את הכנין המפואר, בעל ארבע קומות ומסעדה, אליו עברה לפני שלוש חודשים מערכת הדור. יתר על כן, הם חתמו בהמוניהם על העתון שכמעט איש מהם לא חלם אפילו לקרוא אותו. ואם שכחו לחתום, הוזכר להם הדבר בצורה עדינה עלידי האנשי שים שהקאריירה שלהם היתה תלויה בהם.

אלא שכל זה לא הועיל: העתון, שנמכר כפחות מ-1500 טפסים ליום במכירה החיפה, שית בקיפקים אשר בכל רחבי הארץ, הוסיף להפסיד הון קטן של 4000 ל"י בכל חודש. הפסד כזה יכול להרגיז גם את המפלגה הע" שירה ביותר בעולם.

להפסד זה היו כמה סיבות: העתון, ש' חנה ברגל האחת להי ת צהוב וסנסציוני, נשאר תקוע ברגלו השניה במסורת המעור בשת של דבר. חלק גדול מחברי המערכת שלו היו עסקנים מפלגתיים קטנים חסרי כש' רון. העתון עצמו עסק בעיקר בפולמוס מגעיל עם עתונים יריבים — שכל הוצאתו היתה (המשך בעמוד 10)

פעיל בכל פעולותיו. הגל הראשון של העלייה ההמונית מסין היה קטן: רק קבוצת בחורים שבאו במס' גרת המחיל לתת את חלקם למלחמת השחרור. הם באו לישראל באנייה מצרפת, אליה הגיעו דרך עיראק וטוריה.

השעה היתה מאוחרת מאד, כשנכנסה האינייה לגמל חיפה. פקדי הנמל היו מנומנמים ועייפים משאלות שיגרתיות לצורך מילוי טפסים שיגרתיים.

"ארץ המוצא?"
"סין."
"שמע, חבר, תפסיק את החכמות עכשיו. השעה מאוחרת ויש לנו עוד המון עבודה. ארץ המוצא?"
לא קל היה לשכנע את הפקיד.

אצבע על האף. חדשים אגדים אחר' כך החלה העלייה הגדולה. היא באה באניות, כמו כף התקווה הטובה, או דרך ארצות הברית, ובמטוסים ישר ללוד.

הסינים הם אנשים שמחים. הם חוגגים שלושה ראשי-שנה: היהודי, האורחי והס'ני. כמה מהם התחילו כבר להתעניין גם בראש השנה הערבי, לעתים קרובות, כמו השבוע, הם מתכנסים ומבלים בצחצח ברוב עליונות, זוכרים את העבר, מתחכחים על ההווה ומתכננים את העתיד. היין זורם כמו מי הנהר הצהוב.

אם כי השתרשו לחלוטין בישראל, הם עדיין פטריטים גדולים של סין. הם גאים

לפתוח בעסקי מסחר לא עלו מעולם ליש' ראל, ויתכן שגם לעולם לא יעשו זאת. הם דרים בקאיפנג, עיר קטנה בלב לבה של סין, נראים כסינים, מדברים סינית, לובשים לבוש סיני ומקיימים את כל מנהגי החיים הסיניים.

המנהג היהודי היחיד שנתר לפליטה, הוא מנוחת השבת. ביום זה הם מתכנסים במקדשים קטנים, בנויים בסגנון הפגודה ה'סינית, פורשים מגילות קלף עתיקות, קור'אים מתוכן, מימין לשמאל, ומזמרים תפ'לות נושנות, ומזרות, בהן כלולה ההבטחה לחזור ביום מן הימים לעיר רחוקה הקרויה זיילי-סאל'ן, בה חיו אבות אבותיהם.

פעם היתה זו עיר בנוייה לתלפיות, מוקפת חומות עבות ומגדלים גבוהים, משש כמו פקינג, ונאו דאיו הגיבור משל בה. מקדש נהדר, בנוי זהב ועץ ארגמן התנוסס בזיילי-סאל'ן, אך אויב אכזרי היום אותו. משום כך הם צמים אחת לשנה, ביום קיץ לוהט. צום שני הם מקיימים חדשים אחר-כך, כאשר הפורטיון החום הגדול מסתיים והסתיו הזהוב פורש את ממשלתו על פני סין.

"בני חכמות!" צולי סין בישראל הם מיהודי רוסיה, שהיגרו אליה במלחמת העור'לם הראשונה ובזמן התנוסה. בישראל קנו לעצמם שם טוב: הם עבדו במשקים ובי'פלוגות-עבודה, ירדו לביצות החולה וחדרה, עבדו במכרות המלך בסודום. בבוא הזמן, הצטרפו כמעט כולם לאצ"ל, לקחו חלק

ונשתרשו בארץ, צריך לחיות על הרמה של הארצות המפותחות ביותר, לעבוד כמו באר'צות המפותחות ביותר. אם רצוננו לשמור על עצמאותנו הכלכלית והמדינית, חייבים אנו להגביר את פריון הייצור עד המקסימום.

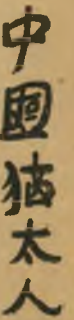
הדבריהם, שלא היו חדשים, הישרו דכאון באולם. רק בלחש העיר אחד היצרנים: "מה יהיה אם נגדיל את פריון הייצור? כיום עובדת התעשייה רק ב-50% של יכולתה, והאבטלה גוברת והולכת. אם נגדיל את פריון הייצור, יהיה עלינו לשק מכונית נוספות ולפטר פועלים נוספים."

עולים

ציונג'ו פירוש סין. ירטהאי פ"רושו יהודי. זין פירוש איש (או אנשים). חמשת אלפים כאלה מצויים בישראל.

אם פוגש מישהו באדם הדובר עב'רית במבטא רוסי מודגש ואנגלית ללא מבטא כלל, יכול הוא להתערב בכסחון, מאה על אחד, שפגש באחד מהם, אך לאכזבתו לא יבחין כלל בעיניים צרות ומשופעות או בעצ'מות לחיים בולטות, מתחת לכובע אין כל סיכוי לגלות צמה, ואם אשה היא — הרי לרגליה גודל טבעי בהחלט.

היהודים שבאו לסיין יחד עם מרקו פולו

אפריקאים עליך, עיר

ועדת אשקלון, שכל מה החדשה, יהודים בודדים ושותפים במפעל הרחוק. שאימצה לעצמה ילד זר **בין השאר, מחלי** לילד חיסול, למשל, מצאן למעלה מאלף ליי"ש. ה ספורט אסף ציוד להקטן מחלקיים ומכשירי ספורט אולם לא רק בין בדרום אפריקה, מכירינ נמצאת אשקלון.

השפה הרשמית מונה כיום 468 בתים. מפעלי הדרום והנגב, תמורת אלף לירות במז לשלם את העודף (3000) לאפרידוד תוך 12 השנים השפה הכמעט-רשמית

שהיה גם אחד העסקנים הציוניים הידועים ביותר בדרום אפריקה, ניגש לתכנון ממשי של הרעיון. הבסיס הכספי היה פשוט: ליהדות ארצו קרנות ציבוריות שנאספו לשם פעולות לא-ציוניות, בגדר המגבית היהודית המאוחדת. כספים אלה נועדו, בעיקרם, לשיקום פליטי המתנות באירופה. זונאבנד הציע להשתמש בהם לשיכון אותם הפליטים במדינה החדשה.

על פי הצעה של גולדה מאירסון, נבחרה נקודה על החוף, קרוב לעיר מגדל הערבית. זונאבנד, שהרבה ללמד ולהרצות על רעיונות חדשים בתיכנון ערים, נדרש על-ידי חבריו להוכיח גם את מידת יכולת הביצוע שלו. הוקמה חברה בשם אפרידוד, במטרה לבנות את העיר החדשה בישראל, וזונאבנד נבחר כמנהלה הכללי.

גישתו היסודית היתה מבוססת על מימרה רומית עתיקה: עיר גדולה היא מדבר גדול. ברגע שמספר התושבים של מקום עובר על גבול מסויים, חל להיות כל קשר ביניהם, רגש האחריות והקירבה נעלם לחלוטין. החושב מסתגר בתוך חוגו הצר, נאבק רק למען האינטרסים שלו, ללא כל התחשבות בזולת.

המושפחה אימצה ילד. היה גם גורם שני שהניע את זונאבנד. "יהודים רגילים למחנק ולצפיפות של הגיטו", סבר; "אסור שיעבירו הרגלים אלה לישראל. בתל-אביב, אולי, אין אפשרות לשנות את המצב — אך בעיר חדשה, אפשר לתכנן את הכל מראש".

התוכנית: עיר גנים, מורכבת מחמש ערי-לכת, המש-

לצד הכביש מודק שלט לא צנוע ביותר, המכריו: מועצה מקומית אשקלון. מסביב, הכל ריק ושומם: גבעות חול, שדות בור, זרועים פה ושם שרירי פרדס יבש. שום דבר אינו מבדיל בינו לבין עשרות שלטים אחרים שצצו בכל רחבי הארץ, המכרזים עד היכן משתרעים גבולותיה של מועצה זו או אחרת.

בכניסה לאשקלון עצמה, מזדקרים שלדי-בטון אפורים. המהנדס האחראי מישר גלילים של תוכניות — כפי שעושים זאת מאות מהנדסים, במאות מקומות אחרים בארץ.

אולם מלבד השאיפות להתפשטות והואכניות הרגילות, יש לאשקלון גם דבר מיוחד לה: אפרידוד. לכאורה אין זו אלא חברת שיכון ציבורית-למחצה, העוסקת בהקמת עיר על חופה הדרומי של הארץ, במקום שם היתה אחת מחמש ערי הפלשתים. למעשה, אפרידוד ואשקלון מהווים הרבה יותר מאשר תוכנית שיכון רגילה: מאחוריהם עומד דעיון נועז והיסטוריה לא פחות מזורה.

הצעה בלתי-מציאותית. במרכז הרעיון עומד גבר בעל קומה בינונית, שיער מכסיף, משקפיקרן עבים, שפתיים מעוותות בעווית-חיוך נצחית: ד"ר יחזקאל (הנרי) זונאבנד, מרצה לשעבר של אוניברסיטת יוהנסבורג בסוציולוגיה ותיכנון ערים. כיום הוא ראש מועצת אשקלון, מנהל חברת אפרידוד בע"מ.

במרס 1948, ברגעי הגסיסה האחרונים של המנדט הבריטי בארץ, הגיע זונאבנד ללוד, בשליחות יהדות אפריקה הדרו-מית. הוא נפגש עם דוד בן-גוריון, ואליעזר קפלן, כשאלה עוד היו מנהיגי הפוכנות היהודית, ביקש לברר במה יכולה יהדות ארצו לעזור לשוב במאמץ המלחמתי.

מלבד זאת הציע הצעה שגוראתה, או, בלתי-מציאותית במקצת. "אחרי המלחמה", אמר, "יהיה צורך להקים בארץ מיפעל מיוחד שיקשור את יהדות דרום אפריקה לישראל, יעזור, יחד עם זה, לפתור את הבעייה, שתהיה בודאי מן הקשות ביותר של המדינה: בעיית שיכון העולים ושיקומם".

ההצעה: להקים עיר חדשה לעולים. **מי שלימדו, יעשה.** עם תום הקרבות, חזר זונאבנד,

ד"ר יחזקאל זונאבנד

כי למרות שדוברי ה- התושבים, מעדיפים שכ לשוחח בשפת החברה

בין הדרום אפריקה ארצה כאנשי מח"ל, ראובן בן-עמי, מזכיר חברו לשרות במח"ל, עתה כמפקח של מועצ

ישנם גם תושבים הבולט ביניהם. צעיר של אילת, משמש עו

לימות זו את זו. כל אחת מהן תהיה בת 10 אלפים תושבים. תשמור על מיבנה חברתי הדוק, יחד עם זאת תהיה די גדולה כדי להקים שירותים ומסודות מפותחים.

כיום, חמש שנים לאחר שעלה הרעיון לראשונה, נפוץ השם אשקלון בכל רחבי דרום אפריקה. הוקמה ועדה מיוחדת,

המזכיר הנלהב. של אילת. עתה הוא העביר לשם את משפח

הקשר ההדוק. בין העיר החדשה ודרום אפריקה קשר הדוק ביותר. המועצה מספידה על קשר זה. שלט-הרחוב הראשון שהותקן, לפני שבועיים, נשא את שם יוהנסבורג.

פלישתים!

מלא התפעלות מיושב ראש המועצה, ד"ר זונאבנד. "הוא פעם תפס אותי, ומאז אני לא יכול לעזוב את המקום", הוא מספר.

ביזנס אינו רווחים. תפקידו של זקס כמזכיר מועצת אשקלון הרבה יותר קל מתפקידים של מזכירי מועצות אחרות בארץ: זונאבנד אחראי לכך במידה לא קטנה, "כשיושב ראש המועצה המקומית פונה למנהל אפרירד שישלם את המסים המגיעים מן החברה, הוא תמיד מגלה הבנה מלאה", נוהג לספר זונאבנד. כיושב ראש המועצה, הוא חותם על גב הצ'ק אשר הוא עצמו חתם עליו, בצד השני, כמנהל אפרירד.

כשהוא יושב במשרדו, רחוק זונאבנד מלדמות לפרופסור מפוזר. הוא יודע בדיוק מה שהוא עושה. גישתו היא עסקית

לחפש דרכים לעזור לעיר זית ציבוריים רואים את עצמם גשה הכללית היא כשל משפחה צה בכל מחיר שיגדל ויתפתח. קהילה יהודית קטנה, שהגיעה בקופתה נשאר סכום של קצת שלחה אותו לאשקלון. מועדון מועדון באשקלון. בין הצידוד: ל שלג.

ים ידוע השם. נוצרים רבים, ישראל רק כארץ אשר בה

אנגלית. מרכז כל ההתעניינות טכני, שרובם מועסקים על-ידי לו להשתכן במקום לפני שנה. יצבלו שני חדרים וחצי, יצטרכו 3500 ל"י, בהתאם לסוג הדיור) אות. העיר החדשה היא האנגלית.

ותכליתיות ביותר. "מה שמושך אותי במיוחד כאן", אמר פעם למכריו, "היא התערובת המיוחדת של ביזנס ותיאוריה. וביזנס כאן אין פירושו דוקא רווחים, כי אם בעייה מסובלת של ניהול."

בשנת זה לא חסר זונאבנד נסיון. בשנת 1942, שעה שהאנגלים חששו לפלישה גרמנית למצרים, שלחו לדרום אפריקה 70 אלף שבויים איטלקים, למנוע שיחרורם על-ידי הגרמנים; הוטל על זונאבנד להקים את המחנות ולנהלם. הוא הקים עיר שלמה עם בתי-ספר, בתי-מלאכה, מיגרשי ספורט. על מפעלו זה קיבל אות-ציון מידי מלך אנגליה, בשנת 1944.

היא גם השתתף באופן פעיל במלחמה, שירת בחזית איטליה כקצין מודיעין, בדרגת מיג'ור.

לא סתם קופסות. כדי להבטיח את הצלחת העיר

• שאר מנהלי החברות: מנהל אל-על לואי פינקוס, מנהל פלטרס מכס שפיץ, אנשי-עסקים לואיס קופר, ליאו טאגר.

ת אינם מהווים יותר מרבע רבים — עולי רומניה, הולנד — וס'אפריקאית.

נמצאים בחורים רבים שהגיעו יו אחרי המלחמה. אחד מהם, דר, נפצע קשה בקרב על לטרון. ולפסון, שאיבד רגל בקרב, עובד שקלון.

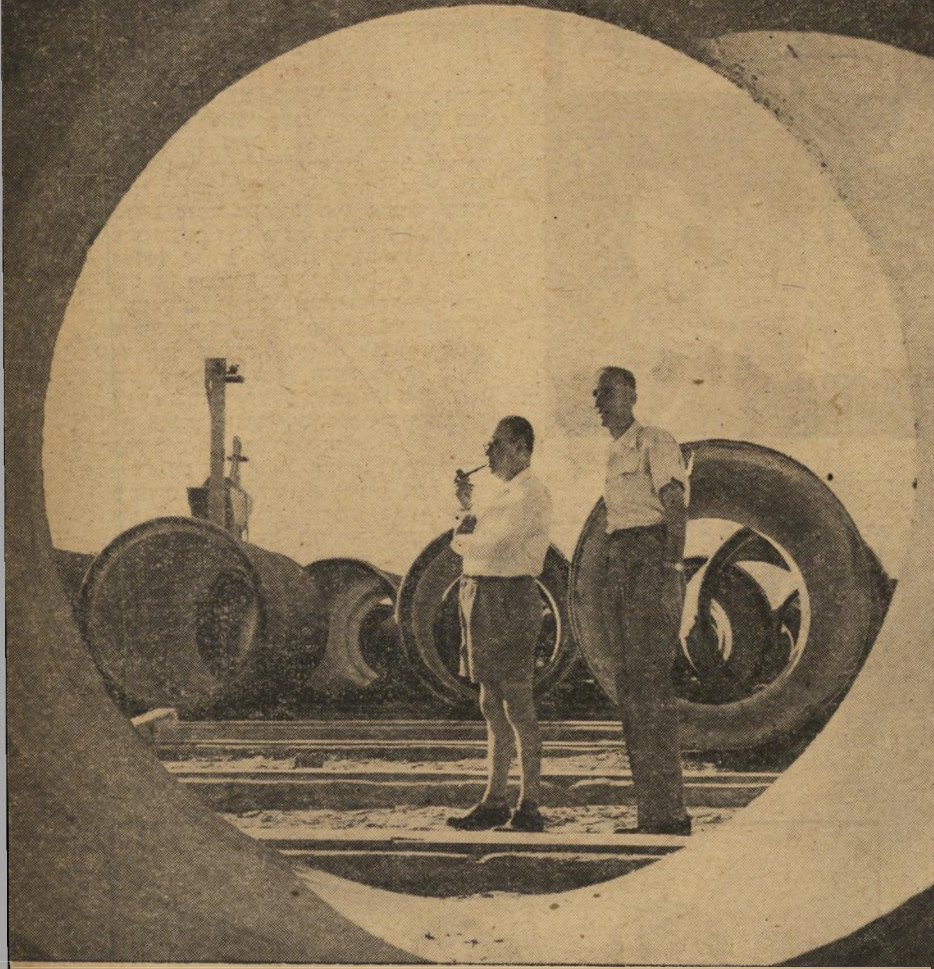
ם עולים חדשים. דוד זקס הוא הזכור עויין לרבבות כמושלה מזכיר המועצה המקומית. הוא

העתון הראשון. מועצות רבות בארץ מסתפקות בעלונים קטנים, מודפסים בטסטיל. אשקלון מוציאה ירחון, מודפס לפי כללי העתונות, בעריכת אחד התושבים, רוברט אברהמי.

זמן לא רב היה דוד זקס מושלה תפקיד מזכיר המועצה האזורית, ולא התלהבות מהמקום והתושבים.

המועגל נסגר. בית החרושת הענקי לצינורות "יובלגד" (למעלה) הוא נקודת-השיא של אשקלון החדשה, שעברה גלגולים רבים. הציור מימין מתאר את שוכניה השונים של העיר במרוצת הדורות: הפלישתים, היוונים, הרומאים, הצלבנים והערבים, ולבסוף — העולים החדשים שהקימו אותה לתחיה. בתמונה למטה: חוף הים של אשקלון. זהו חוף נקי ויפה, המושך אליו אלפי מתרחצים הבאים במיוחד מבאר-שבע והדרום או מסביבות ירושלים, מתמזגים על-י החוף עם תושבי העיר עצמה.

החדשה. לא די להקים בתים. דרושים גם מקורות פרנסה, שיוכלו לקיים את אלף התושבים המתוכננים. מפעל שני, לאנשים שיהיו מוכנים להקים מפעלים בסביבה. אולם לא רק גורמים כלכליים משפיעים על תושבי העיר. רבים מהם באו להשתכן בה, כש-מזוודותיהם כבר היו ארוזות בשביל נסיעה חזרה אספלט על גבעות חול."

(המשך מעמוד 7)

ההרבות פרסומת לעיתונים היריבים. הצעה ללא קופצים. הודעה נמאס הדבר גם לראשי מפא"י. הוקמה ועדה פנימית לזיון בעתיד העתון, בראשות משה שרת, אחד השוללים החריפים שלו. הברירה לפני הועדה: לסגור את העתון בכלל, כפי שדרש מזכיר המפלגה מאיר ארנוב, להפוך אותו לעתון גדול ורציני, כדרישת זלמן ארן, המזכיר הקודם; או לחולל בו שינוי יסודי, כדרישת חברים רבים אחרים.

בינתיים צצה הצעה גאונית: להקים חברה פרטית שתוציא את העתון על בסיס מסחרי, אך תתן 51% של המניות למפא"י. משום מה לא קפץ איש על הצעה גאונית זו — אך כי נרמז כי יעשה מאמץ להניע את משרד רדי הממשלה המפא"י לספק את ידיעותיהם החשובות תחילה לעתון זה.

בינתיים צצה הצעה גאונית: להקים חברה פיטורית לזיון חודש זה. אחרים מהם סבורים שהעתון יוסיף להופיע כאילו צורה שהיא, ושהפיטורים באו רק להבדיל בין המוכשרים לבין אנשי המפלגה.

כותרת השבוע

כבת העין של צפור הנפש. (דבר 7.8.53)

יורדים

על גבי מולג, לחרות

משפטם של שלושה צעירים, מוריס בן לולו (23), ראובן חיון (24) וציומר לוציאן (27) הסתיים בשבוע שעבר. פסקי-דין: חר

הרגישו את עצמם כמעט כאילו זכו בהגרלת מפעל הפיס.

«חרות או מולג?!» הוא נשלה לבית החולים בבאר-יעקב, בו המשיך לאיים: «חירות או מולג?!» הוא נתבקש לחכות, אך היה קצר-רוח: מיד כשהחלים מן הניתוח הקודם, בלע מולג נוסף, הוסיף עליו, לשם שינוי, סכין-גילוח חלוד. הפעם שוכנעו הרשויות הצבאיות: הוא קיבל את שחרורו, בתוספת הבטחה שלא יגויס יותר לצבא לעולם.

הוא נסע לטבריה, מקום בו פגש בידידו הוותיק, אשר השתחרר גם הוא ועבד בקיבוץ כנרת, אך היה רחוק מלהיות מרוצה. השניים החליטו לעבוד בכביש סדום.

מנוחין היה עסוק בעיסוקים מעניינים יותר בניאפולי עיר החמד.

עיריות

הבטלה משתלמת

במשך 8 חודשים בילה משה אייזנמאיר בניעמים. במשך כל הזמן הזה היתה עבר דתו היחידה במשרד — קבלה משכורתו בראשון לחודש (או ביום מאוחר יותר, כאשר מצבה הכספית הקשה של עיריית תל-אביב לא איפשר לה לשלם את המשכורות בזמן. את שאר זמני עבודתו הקדיש, מאונס, לשתית תה ולקריאת עיתונו (הוא קורא את חרות). זאת היתה עבודתו במחלקה המשפטית של עיריית תל-אביב.

ראש המחלקה, צבי זילביגר, לא התרעם כלל על דרך-עבודתו המזוהה של פקידו. כי שהיה אייזנמאיר מטריד אותו לעתים קרובות בתביעה לקבל עבודה כלשהי, היתה תשובתו של המנהל: «מה אתה עושה כל כך הרבה רע? אף אחד לא יודע על זה». אייזנמאיר חשד שהעבודה נמנעת ממנו בגלל שמו של העיתון, אותו הוא קורא. הוא שם לב שאיש מביין שאר הפקידים, לא הביא אתו למשרד את חרות. השאר היו קוראים (בזמן המצומצם מאד שנותר להם בתוך ה"עבודה) את דבר או הבוקר. אם היו פעם ב"משרד קוראי חרות, הרי שהחליפו את עיתור גם או שהוחלפו בעצמם.

קיר אטום. הוא ניסה להתאונן בפני סמכויות גבוהות יותר, אך נוכח עד מהרה שאין כל דרך מעשית לבצע זאת: כל התלונות והבקשות חייבות לעבור את מנהל המחלקה. אייזנמאיר עמד בפני קיר אטום.

בינתיים לא בייזו לחלוטין את זמנו הפנוי: אייזנמאיר, הלומד בשקידה משפטים ומינהל מוניציפלי, התכונן סביבו, גילה ליקויים ופגמים, כתב מאמרי ביקורת בעיתונות. על מאמציו להתקדם בעבודה, להרחיב את תחום פעולתו, זכה בפרס יחידי: חופשה של 8 חודשים בתשלום.

למשרה פנויה, אלפי בקשות. ה"שבוע יצר אייזנמאיר תקדים רבי-ערך בהיסטוריה של המשפט העברי: הוא הגיש בקשה לצרע-לתנאי לבית-הדין העליון נגד מנהל מחלקתו (ובאורח רשמי: גם נגד ראש העירייה והברי מועצת העירייה) שיבוא וימקם מדוע אין הוא נותן לו כל עבודה במשרתו, תמורת המשכורת שהוא מקבל. אם יפסיד את המשפט (ואתו את מקום העבודה), יש יסוד איתן לחשוב כי את המחלקה המשפטית של עיריית תל-אביב, יצטרף אלפי בקשות למשרה הפנויה.

הארץ

הקמת משטר עממי אמיתי במצרים עלול להדגיש את הזיוף שבשטר של (שיאסקלי). (העולם הזה).

עובד גושן, תל-אביב

הלו, 1999

נשבתה במפתיע סירת המפרש «איל-תיא», שהיתה במאסף השיטתי, על ידי סוכת מנוע לבנונית (דבר).

אליעזר בוכני, נוה-שאנן בפיקודו של אצבעוני.

בחור סימפטי גבוה... מעוניין להכיר בחורה או אשה... שנתית (מודעה ב"מעריב).

רחל פז, ירושלים את טכס הכלולות יתרוך מר מפיסטו. 2 בניבות נועזות של כתשיטים שונים בשווי כולל של 000 ל"י ומעלה (הארץ).

דוד עמיצור, תל-אביב לפי הערכה גסה, כמובן.

הובלו בעינים קשורות למען ולבסוף לרבת-עמון, מקום בו נאסרו כמרגלים.

לשווא ניסו לשכנע את אוסריהם שאינם אלא צרפתים המבקשים לחזור למולדתם. הם נשאלו על נושאים אחרים לגמרי: אם ישנם תותחים כבדים בעין-חוסוב ומה גדול הכוח הצבאי בעין ראדיאין. הם ענו שעין-חוסוב איננה יותר מאשר חנות שק"ם גדולה ובעין-ראדיאין עושים נסיונות מוצלחים בגיי דול תמרים.

הם עצמם הופתעו לרגש החם שעלה ב"ליבם כשהראו להם שני עתונים יומיים עבריים, טריים מן הדפוס. לפתע הרגישו געגועים לטבריה, ירושלים, ואפילו לתל-השרון. הם רצו לחזור לישראל, אך לא ידעו כיצד לומר זאת לשלטונות הירדן.

מוריס לא עשה כל נסיון לבלוע מולגות: הוא לא סמך על המנתחים הערביים.

בכלא פגשו ביהודי נוסף, ברנרד גלזמן מרמתיים, אשר עמד להיות מוחזר לישראל. השלושה ביקשו להמסור לקציני האומות-המאוחדות כי שלושה יהודים יושבים בכלא רבת-עמון ומבקשים לחזור לישראל. גלזמן עשה זאת, ובשבוע שעבר, אחרי 107 ימים בכל בתי הכלא של ערי הירדן, הגיעו השלושה לשער מגדלובים.

אנשי משטרה, בעלי פנים מוכרות, חיכו לשוכם. בבית הסוהר דנים עתה בבקשה כיצד להגיש להם את אוכלם.

מסע ישראל

ניאפולי, עיר החמד

הספינה נכנסה למסינה ביום שני 3.8.53 בשעות הצהריים. מאחר שהיא היתה במצב "נחש" לא קויים אתה קשר עד יום הששי בבוקר.

חג במסינה. יום ששי, 7.8.53 בבוקר: «שמח מאד לפגוש אותך שוב, אחרי זמן כה ארוך שלא התקשרנו. עזבנו את מסינה אתמול בערב ואנחנו מפליגים בקו ישר ב"כיוון לניאפולי. עברנו את הסטרומבולי ואנו נמצאים במרחק של כ-100 מייל מניאפולי.

במסינה בלינו יפה מאד. יש שם עכשיו חג שנמשך חודש ימים, מתקיימים כל מיני מ"רועים, ישנם הרבה מקומות בידור, הרחובות מקושטים ואפשר לראות אופירה ולשמע תזמורת ברחוב. חיינם אין כסף. ראינו את האניה דניאלה בורכרד. היא הגיעה אתמול למסינה והגיאה אתה סירת יאכט קטנה של איזה ספרדי שכמעט ומת בים. הספרדי הזה מסי תובב כבר שלוש שנים לאורך חופי הים ה"תיכון. על יד כריתים חל קלקול במנועו והוא נשאר שם כחמישה ימים בלי מים. אנחנו שטים עכשיו בעזרת מנוע והמהירות שלנו היא כ-4 קשר."
בעיר שעתיים: ניאפולי. יום ששי 7.8.53 אחר-הצהריים: «אין שום דבר חדש. אנחנו נגיע לניאפולי ביום שבת. הים שקט והמהירות היא 4 קשר."
יום שבת, 8.8.53 בבוקר: «הבוקר עזבנו את איי קאפרי, הרחוקים כ-20 מייל מניאפולי. אנו בכניסה לניאפולי ובעוד כשעתיים נעגון שם.

הים חלק כזוככית. אנו נהנים ממראות ה"נוף וביחוד ממראה העיר המתקפת מרחוק. מזג האוויר קצת חם. המהירות היא 4 קשר.

נעגון בניאפולי כשלושה ימים ולכן נקיים את הקשר הבא רק ביום השלישי בבוקר! ביום השלישי, בשעה שנועדה להתקשרות, לא נשמע קול וקשב מן הסירה, שעוד היתה במל ניאפולי. כמה תחנות זרות, ביניהן תח"נה שוודית בשם בוב, השתתפו בחיפוש על משגלי האתר, אך ללא הועיל. נראה ששלמה היו מעוניינים לראות יהודים.

אסירים לוציאן, בן-דודו וקיון חרות או מולג 1

שם פגשו את לוציאן שבא מירושלים, מ"קום בו עבד כטבח במלון המלך דוד. מאז ועד היום לא נותק החוט המשולש.

המשטרה הסתכנה. כשנסתיים בנין הכביש, והעובדים שוטרו, החליטה השליטה לרדת לאילת ולנסות שם את מולג. אך גאות הנגב הגיעה לקיפה, והם לא מצאו כל עבר דה. האיום לבלוע כלי-בית לא עזר. לא היה להם כסף כדי להישאר במקום, לחכות ל"טרמפ. השלושה החליטו: הם עברו את ה"גבול, מקום בו חיתתה להם נסיעת-חינם.

הם הוחזרו לישראל, נסעו לחיפה לנסות את מולג שם. אך הנסיונות לעלות בהחבא על אחת האוניות לא נשאו פרי. הם נאסרו, בלעו שלוש כפות לאות מאה, שוחררו על-ידי המשטרה הנוהמת.

הם חזרו לאילת, פתחו בעסק זעיר: מכי"רת אלמוגים ובקבוקי חול צבעוניים. אך המשטרה, שרצתה לראות את רשיונותיהם (שלא היו קיימים), הרהיבה עוז בנפשה, אסרה עליהם את המסחר, הסתכנה בבליעת כל המולגות, הכפות והסכינים של אילת. ה"פעם החליטו שלושת החברים לעבור את הגבול ברגינות.

הם התקדמו ישר לעמדות הערביות: «אנח"נו יהודים מאילת. אנחנו רוצים לדבר עם קצין אנגלי." לקצין הסבירו שבישראל לא שפר חלקם, שהם בעצם אורחי צרפת ומבק"שים לחזור לצרפת, או לפחות לאלג'יר. ב"השובה התעניין הקצין מאד לדעת אם כ"צ"פים באילת לבואן של אוניות בזמן הקרוב. הם לא ידעו.

עיניהם קשרו והם נלקחו לעקבה. הם שמעו קהל רב שהתקהל מסביב הגיפ. רבים היו מעוניינים לראות יהודים.

דש אחד מאסר על יציאה מגבולות המדינה, ללא היתר חוקי.

מוריס וראובן היו חברים מילדות. יחד באו, לפני ארבע שנים, מאלג'יר לישראל, יחד שירתו בצבא ויחד השתחררו ממנו, אם ל"י בנסיבות שונות.

הצבא לא מצא חן בעיניו של מוריס, ומ"שום כך נעלם יום אחד מיחידתו, אך לא לזמן רב. כשחזרו, בעזרתה הפעילה של ה"משטרה הצבאית, נעצר וחיכה במשך חודש וחצי למשפטו. צפייה זו היתה נעימה עוד פחות מהיי הצבא, ומוריס החליט לשנות את מקום ההמתנה. לשם כך בלע כף שבורה, נלקח לבית-החולים, שם הוסיף למערכת כלי-האוכל שבגופו כף נוספת. המנתחים לא ידעו על הכף הנוספת, הוציאו מקיבתו רק כף אחת. הגניחה נתגלתה בצילום רנטגן, שנע"חלק, כמעט שוה בשוה, בין בית-הסוהר לבית-החולים.

הזכיה הגדולה. משפטו הועבר לרמ"לה, אך גם שם לא היה תור המשפטים קצר ביותר. מוריס החליט להפעיל את שיטותי הישנות במקום החדש. מולג יחיד החזרו לבית-החולים המוכר בתל-השומר. אך ד"ר מוס וד"ר גליצמן סרבו לנתח, החליטו ל"חכות עד שאוסף המתכת בבטנו יגדל.

ציפיתם לא היתה לשווא. אחות מהלמת בבית-החולים לא האמינה למשמע אוניה. מוריס הציע התערבות. הפרס היה 10 גרוש. מוריס זכה בהתערבות, אך סירב לקחת את המגיע: «עשיתי זאת רק כדי להראות לך, כשהתעקשה האחיות לשלם את חובה, נטל את המטבע, הוסיף אחת משלו ובלע את שתייה; כשתתחו המנתחים לבסוף את בטנו,

(ראו שער)

התזכור עוד את ליל הירח, את הליל הכחול שסוף האור... כשכתב עמואל הירש את השיר הזה, היה נדמה לו שהוא כותב פארודיה מצויינת. בעיני רוחו ראה את הקהל מתגלגל מצחוק.

אך הקהל כמעט בכה. על הבמה עמדה צעירה תימניה שחרחרת, בעלת עיניים שחורות לוחטות, ושרה את השיר בלהט שטוף רגשות. לב הקהל נצבט. הרוסי עצמו נדהם. הצעירה שחוללה נס זה, לפני תריסר שנים, רק החלה להיוודע בציבור. שמה היה שושנה דמארי. הוא היה עתיד להיות למושג — מושג המסמל את הסיטוא המושלמת של סגנון ישראלי מקורי לחלוטין ושל תחושת החיים של המרחב השמי. לסינוטה זו הוסיפה שירה: קול לסמני הספוג היום מן המדבר שסוף השמש, ומשיכה מינית שגם היא מור רחית מובהקת.

נשיקה על כסא. איש אינו יודע בדיוק מתי השמיעה שושנה את הצליל הראשון, בעיר דמאר אשר בתימן. מלבד שושנה עצמה ובעלה שלמה בושמי. שושנה אינה אהבת גלגלות את גילה. כשנתנה ראיון לסופרת הטייט, סרבה בפירוש לענות על שאלה זו. טייט נאלץ לשלוח מברק לסופרו בארץ, לוודא את האמת.

מודה שושנה בגלילוב: **אני עוד בגיל שאפשר לגלות.** אבל למה לי? בעוד עשר שנים יזכרו מה שאמרתי.

יהיו שנותיה כאשר יהיו, שושנה כבר וספיקה לעשות בהן הרבה. את בעלה הכירה כשהייתה בת עשר, והוא בן עשרים. הוא בא לזהונה בראשון לציון, שם ילדה תימניה שוה. אותה שעה הקים להקה תימנית. הוא שאל את סעדיה דמארי מי היא, ג'יה שזו אחותו הקטנה.

הבעייה השניה היתה לשכנע את אבא, שהיה רב, לתת לילדה לישור בתל אביב. השכ"ים חשבו שאין זה נאה יותר של רב. אולם הרב עצמו היה הרבה יותר מתקדם.

מכאן היתה הדרך ישרה עד להפליא: הוריה פגעה ראשונה בקול ירושלים בגיל 14, נישואים בגיל 16 (מספרת שושנה): הוא העלה אותה על כיסא כני לנשק אוזני, רכישת יחיד ראשון בגיל 17. הופעה בלייבולו בשנת 1945.

בלייבולו נתגלתה לראשונה השלישייה אלחורמן וילנסקי-דמארי, שנתנה לארץ סידרה של שירים אשר לא היו כמוהם מאז, שירים שעל ברכיהם גדל דור: שתי שושנים, אני מצפת, כנניות.

לעולם לא אירופה. הדבר שיצר את שושנה דמארי היה מקוריותה המוחלטת. היא היתה עשירה כתיכונה אחת, ללא סעננה, ללא תפרים. עוד בהיותה בת 14 איחל לה מנשה רבינא, המפקר המוסיקלי: **הלוואי שבחורה זו לא תלך לעולם ללמוד מוסיקה אירופית!** בעלה דגל לקיים מצוה זו: שושנה לא למדה מעולם פיתוח קול בשיטה אירופית. הקול הפורץ מגרונה בוקע ישר לתוך ליבו של המאזין. הוא מעביר בשורה, שלא היתה יכולה להיחלד אלא בארץ זו. החיילים שמעו אותה בין הקרבות של מלחמת העצמאות, האזינו כאילו נתקפלה המולדת כולה בעיניה השחורות והמגרות.

בימי המלחמה טסה גם לקפריסין. נתקלה בדרך במוקש שפצע צלם שנלווה אליה, נתנה בארבעה ימים קונצרטים בעשרה מחנות של מפעילים. היא הופיעה בחצאית פשוטה, כדי לא להרגיז את הפליטים מרי הפוש. שרה בעומדה על גב שולחן, ללא רמקול.

פעם שרה בנושם שוטף לקהל שמעמ מס' ביבה. נערה קטנה ביקשה להגיש לה פרחים, ומשללה מצאה כאלה בסביבה, הגישה לה הבילה של עשב יבש קשור בחוט. העשב נמצא עוד היום בזירתה.

מצב מגוחך. כשחזרה השבוע לישראל, אחרי מסע של שנתיים וחצי באמריקה, מצאה מצב מור. התמרמרה היא: **פתחתי את האוזניים ושמעתי הרבה שירים המוכרים לי מן הסרטים שראיתי באמריקה...** תייר אמריקאי שביקר בישראל אמר לי שבישראל שמע רק שירים אמריקאיים, ושהיה עליו לחזור לאמריקה כדי לשמוע אצלי שירים עבריים...

זה מצב מגוחך, אך אמיתי. שושנה דמארי היא כיום הזמרת היחידה בעלת שיעור קומה מקורי בישראל. אולם לא רק זמרות חסרות, אלא גם זמירות. מאז גמר המלחמה לא נולד בישראל אף שיר מקורי טוב אחד.

תרופתה של שושנה: בסיבוב שתסובב בקרוב בארץ, תשיר שירים עתיקים של יהודי המרחב, מרנס, תורכית ותימן. ועוד כמה שירים פורטוגזיים שלמדה בבראזיל.

אני מצפת" — ומברודואי

מאת

שושנה דמארי

היה טוב, כי יכולתי לבחון בפני הקהל מה הגבתי של בן גוריון.

אחרי שצויתי את חביבי, שנסגר אחר-כך מחוסר תוכניות ישראליות, הוזמנתי לנסיון במועדון לילה מפורסם, וילאדי וואנגארד. אמרו לי להופיע באותן השמלות, וגם לשמור על האנגלית הרצוצה שלי. נשארתי שם כמה חדשים. הקהל היה לא יהודי, ולא היה לו שום רגש לארץ, אולם שיתפתי אותו בשירים והוא התחיל להכיר את כלניות ואני מצפת. למרות שהאנגלית שלי הייתה תפרה בינתיים, המשכתי להסביר להם את תוכנו של כל שיר ב"אנגלית רצוצה".

פעם אחת הופיע יהודי צעיר בחדר ההלבשה שלי, והודה לי על אני מצפת, שהלהיב אותו. שאלתי אותו כיצד הוא מבין את התוכן. "אינו שאלה", התרעם, "שאינו אדם מה זה 'א מצוה', א מצוה?"

"הייתי רעבה ככלב"

עיקר עבודתי באמריקה היתה להופיע בסיבובים למען מפעל אגרות העצמאות. לא היה זה דבר קל.

תכנית היום הרגילה בסיבוב כזה היא כך: מתעוררים בבוקר בשש באיזה בית-מלון, קמים ואזורים את המזוודות, בשמונה או בתשע עולים לאווירון, טסים לעיר אחרת. בשדה התעופה ישנה נה כבר מסיבת עיתונאים, התכנית בטלביזיה המקומית מחכה, ואחרי זה ישר אינטרביו ברדיו המקומי. בין אחד לשני בולעים בחתף סאנדוויץ', שותים קוקה קולה. נשארים רעבים כמו כלב. בחמש אחרי הצהריים ישנה מסיבת קוקטייל. משם רצים ל"התלבש בארץ פורמלי לארוחת הערב. מן הארוחה נוסעים ישר לאולם ההופעה. הקונצרט הוא כמובן מוצלח, ולכבוד ההצלחה נערכת כמובן מסיבת פרידה, וכ"מובן שההופעה שלי היתה "יו גיק" (מיוחדת במינה) ולכן מבקשים אותי לישיר עוד כמה שירים, ואני יודעת שיותר לא אריאה את העיר הזאת לעולם, ולכן צריכים להשיב את רצון הקהל ולחייף. הולכים לישון ב"ב אחר חצות וכך, לא עליכם, שלושה חודשים.

כמה מן האולמות דומים לאלה שבארץ: הפסנתר חבוך, הקהל יושב על ספסלים לא נוחים, הארץ למ קטן. אולם היו גם אולמות נהדרים.

לשיר 5000 דולר

פעם, כשהופעתי עם לארי אדלר, אמר המפוחית, וכינוי למחיק אות כפיים סוערות אחרי החלק הראשון של התכנית. הוא התחיל כופף אלי לעיני הקהל, גישק לי ולחש לי באוזן: "אם תהיי כל כך טובה גם בחלק השני, אתן לך סטירת לחי!" לחשתי לו בחורה: "חכה, זה היה החלק הרציני. עכשיו יבוא החלק הקל, וזה יהיה עוד הרבה יותר טוב!"

באחת המסיבות, בעיר ניו יורש, שאלה אותי אחת הנוכחות אם אני יודעת לשיר באידיש. אמרתי שלא, אולם אם אני אשיר, אמכור את השיר ביוקר. כמובן נמצא איש בקהל שהיה לו הרבה כסף, והוא שילם 5000 דולר עבור שיר אחד. שרתי לו רוצני קס מיט מאנדלן (צימוקים ושקדים). הצטרפתי שלא היו לי עוד שירים באידיש.

בסך-הכל אספתי, בסיבוב אחד של שלושה חודשים, למעלה משני מיליון דולר לאגרות העצמאות. איני יודעת כמה אספתי בסך-הכל משך השנתיים וחצי.

"ניצלה מתאונת רכבת"

לילה אחד נרדמתי בקרון השניה של הרכבת. כשהתעוררתי שמתי לב שהרכבת אינה נוסעת. חקרתי מה העניין, וסיפרו לי שהרכבת התנגשה בינתיים עם רכבת-משא.

העבירו אותנו לאוטובוס. בדרך תפס אותי צלם עתונות. חיכיתי, כרגיל. הוא שאל מאיפה אני. עניתי לו שמתל-אביב. "מה זה?" הוא שאל. אמרתי לו שזה בישראל. "מה את עושה?" הוא שאל. עניתי שאני עומדת לתת קונצרט. כשיצאתי בערב מן הקונצרט ראיתי את תמונתי בעתון, תחת הכותרת המרעישת: "ניצלה מתאונת רכבת".

פעם אחרת נתפס המטוס שלנו בסופת שלגים. הוא הסתובב כמה פעמים מעל לשדה התעופה, אך לא יכול לרדת כי המסלול היה מכוסה שלגים. שוחחנו על הא ועל דא, אולם פחדנו לא מעט. לבסוף ירדנו בעיר אחרת. זה היה בשעה שמונה, ובאחת שעה היה צריך הקונצרט להתחיל.

לא היתרתי. אמרתי שצריכים לנסוע איך שהוא. לקחנו מכונית ונסענו שלוש שעות בסופה. כשהגענו סוף סוף לאולם מצאנו שהקהל כולו יושב ומחכה. הנחנו את המזוודות, רצנו ישר אל הבמה ונתנו תכנית. באמריקה לא רגילים לחכות לאמנים, אולם הם התלהבו נורא.

שישנה באולפן הטלביזיה "אם תהיי טובה..."

שישנה ער רקע ה"בונד" אתן לך סטירת לחי!"

בחדשים הראשונים עבדתי ערבי-ערב אצל חביבי, מועדון ישראלי בברודוואי. נתתי שתי תכניות לערב, שלוש תוכניות בשבת. שמתי לב שאנשים שבאו לתכנית הראשונה נשארים לעתים קרובות גם לשנייה, כי בשנייה הכנסתי כמה שירים אחרים. לשיא ההצלחה הגעתי בשבת: אנשים שבאו לתכנית הראשונה לא נשארו רק לשנייה, אלא גם לשלישית — כדי לשמוע את התכנית הראשונה פעמיים. עבור כל תכנית שילמו דמי-כניסה נוספים.

זאת לא אומרת שהיה לי קל להסתדר אתם. להיפך, הייתי צריכה לחנך אותם. הם היו רגילים לדבר בזמן התכניות. זה הרגיו אותי, ביחוד שעה שהפריעו לי כדי להעביר זה לזה מחמאות עלי. אז ביקשתי את בעל המקום להודיע לפני כל הופעה שלי שאני מבקשת לשמור על השקט. תחילה זה הדהים אותם, אבל זה עוד: הם התרגלו לשבת בשעת התכנית שלי כמו בקונצרט. זה היה מאד בלתי-רגיל במועדון-לילה אמריקאי.

בדבר אחר נחלתי כשלוון. לא נתנו לגברים להיכנס לחביבי בלי עניבות, רבים, שבאו בחולצות פתוחות, ורצו להרגיש עצמם בבית, מצאו את הדלת סגורה בפניהם. הם שלחו לי פתקאות וביקשו את התערבותי. אבל זה לא עוד.

מלחים ובי. ג'י.

התחוויה הגדולה ביותר בחביבי היה ביקורם של המלחים הישראליים, שבאו עם השייטת של חייליהם.

במקום ללכת לראות את ניו יורק, באו מלחים רבים לחביבי. היתה התלהבות עצומה. שניתי את התכנית לפי דרישתם. הם התחילו לשיר אתי ולמחוא כפיים לפי המנגינה, והקהל האמריקאי הצטרף אליהם. פתאום נוצרה אווירה ישראלית מוחלטת.

שיא הצחוק היה כשהאמריקאים התחילו לרוץ אחרי המלחים ולבקש מהם אוטוגרפים. אחד אמר לי: "הנכד שלי לא יאמין שיש מלחים ישראלים בעולם. אני צריך להראות לו!" הוזמנתי גם למסיבה של בן גוריון, לפי בקשתו. הקהל לא התבונן בי, אלא בכך גוריון, שישב לידי, גם בשעה ששרתי. זה

1

מהו היחס בין משיכה מינית ואהבה?

א. המין מספק צורך גופני בלבד.
 ב. האהבה לוקחת חלק במשיכה המינית.
 ג. המשיכה המינית חשובה יותר מהאהבה.
 ד. המשיכה המינית היא חלק גורמלי של האהבה.
 ה. המשיכה המינית אינה קיימת בלי האהבה.

2

באיזו תדירות צריך זוג נשוי לקיים יחסי מין?

א. רק כשהאשה רוצה בזאת.
 ב. רק כשהם מעוניינים בילד.
 ג. לא יותר מאשר ארבע פעמים בשבוע.
 ד. בתכיפות הרצויה לשניהם.
 ה. כל פעם כשהגבר רוצה בזאת.

3

איזה מן הסימנים הבאים יכול לשמש הוכחה לכך שבחור או בחורה עזולים להיות שותפים מיניים טובים?

א. המשיכה המינית שיטנה בגבר או באשה.
 ב. הצורך של האשה בתשומת-לב ובהגנה.
 ג. איתנות ותקיפות אצל הגבר.
 ד. ההתנהגות הכללית בתקופת החיזור.
 ה. ההתעניינות והשיחה בענייני מין אצל הגבר או האשה.

4

מהי הסיבה החשובה ביותר למשחק האהבה לפני יחסי המין?

א. כדי לתת לגבר הזדמנות לספק תשוקות מיניות מסוימות שאינן קיימות אצל האשה.
 ב. כדי שיחסי המין יביאו יותר סיפוק גם לגבר וגם לאשה.
 ג. כדי להפחית את ההתרגשות המינית אצל הגבר ולהגביר אותה אצל האשה.
 ד. כדי לתת לאשה הזדמנות לספק תשוקות מיניות מסוימות שאינן קיימות אצל הגבר.
 ה. כדי לסייע לגבר להגדיל את משך אוננו המיני.

5

במה נבדלים גברים ונשים ככושרם להגיע לשיא המיני?

א. כושרם שווה בדרך כלל.
 ב. האשה, כרגיל, מסוגלת להגיע לשיא מהר יותר מאשר הגבר.
 ג. נשים, כרגיל, אינן מגיעות לשיא כלל.
 ד. גברים מסוגלים להגיע לשיא מהר יותר בדרך כלל.
 ה. גברים תמיד מסוגלים להגיע לשיא מהר יותר מאשר הנשים.

6

מה עולד בדרך כלל לקרות לאברי המין של האשה כתוצאה מפעילות גופנית מופרזת, כמו משחק טניס או רכיבה?

א. צפויה סכנה לשפך דם פנימי.
 ב. צפויה סכנה לחבלה גופנית רצינית.
 ג. מאומה.
 ד. הבתולים ייחמרו לעבים ותזקים יותר.
 ה. הבתולים ייקרעו או יחבלו.

7

כיצד אפשר לדעת אם אשה באה איימעם

ביחסים מיניים?

א. על פי אופן עמידתה.
 ב. על פי דרך הסתכלותה בגברים.
 ג. על פי בתוליה.
 ד. רופא יכול לדעת זאת על ידי בדיקה גופנית.
 ה. אין כל דרך בטוחה.

8

באיזה מידה מכאיבה בתיקת הבתולים על ידי יחסים מיניים?

א. אין זה מכאיב לעולם.
 ב. זה יכול להיות מכאיב למדי.
 ג. אין זה מכאיב אם האשה מעוניינת ביחסים המיניים.
 ד. זה בשביל האשה תמיד נסיון מכאיב מאד.
 ה. זה מכאיב רק כשהטכניקה המינית של הגבר היא גרועה.

9

כיצד יכולים להשפיע הבדלים גדולים בדרך המיני על האפשרות של התאמה מינית בנשואין?

א. התאמה משיבעת-רצון אפשרית במקרים רבים.
 ב. זאת היא הסיבה הנפוצה ביותר להתאמה מינית גרועה.
 ג. בנזוג כזה לא תיתכן התאמה מינית משיבעת רצון.
 ד. אין כלל הבדלים גדולים; לרוב חייב הגבר לשפר את הטכניקה המינית שלו.
 ה. זוגות מסוג זה יכולים להגיע להתאמה משיבעת-רצון אם ישתדלו.

10

בדרך כלל, מתי צריכה האשה להיענות לתשוקת בעלה?

א. בכל פעם שירצה בכך.
 ב. רק כשהיא תרצה בכך.
 ג. תמיד, אם באותו לילה לא קיימו יחסים מיניים לפני כן.
 ד. רק כשהם רוצים בילד.
 ה. כשאין לה התנגדות מיוחדת.

11

אם יחסים מיניים גורמים לאשה כאב, מה היא הסיבה הרגילה ביותר?

א. אברי-המין שלה קטנים מדי.
 ב. היא עצבנית ונפחדת.
 ג. הטכניקה המינית של בעלה היא גרועה.
 ד. היא ובעלה אינם מתאימים זה לזה.
 ה. היא נגועה במחלה מינית.

12

איזו מן הסיבות המנויות כאן היא הגורמת לחוסר-התגובה של האשה ביחסים מיניים?

א. משחק אהבה בלתי-מספיק לפני היחסים המיניים.
 ב. היא סבורה שהאשה צריכה להישאר פסיבית.
 ג. גישתה אל המין, או פחדה מפני הריון.
 ד. הא אינה אוהבת את בעלה.
 ה. היא אינה בקו הבריאות, או עייפה מכדי להיענות ליחסים מיניים.

13

אם האשה רוצה ביחסי מין והבעל מגנה אדישות, מה עליה לעשות?

א. להראות לו את רגשותיה.
 ב. לבקש את תשומת לבו באמתלה של בדידות או "מצב רוח".
 ג. להשתקע בקריאה, או בפעילות אחרת, כדי להימנע מלחשוב על המין.

14

באיזו מידה יכולה עייפות, או מחלה קלה, להשפיע על התשוקה המינית?

א. אין כל השפעה.
 ב. שניהם גורמים להפחתת התשוקה.
 ג. גבר או אשה שנפגעו בהן, מסוגלים ליחסים מיניים.
 ד. הם אינם משפיעים על גברים, אלא רק על נשים.
 ה. המחלה יכולה להשפיע, אך לא העייפות.

15

מה חייב גבר לעשות, אם הוא סובל באופן קבוע משפיכה מוקדמת?

א. עליו להימנע ממשחק-אהבה.
 ב. עליו להפחית את משחק-האהבה.
 ג. עליו להקפיד על תזונתו.
 ד. עליו לבקש עזרת רופא.
 ה. עליו לחתך ומר-מה לחלוטין על יחסים מיניים.

16

מה היא המטרה העיקרית של הפקוחה על שום אדם אינו מוכן להודות שידועותיו בענייני מין אינן מושלמות, אך הרופאים שמקצועם בכך חזרו והדגישו בפני מערכת העולם הזה? כי ההסכרה המינית בארץ לקויה וכי רבים מן המכשולים לחיים בריאים ומאושרים היו יכולים להיות מסולקים, אילו היה הצבור וכיחוד הנוער, מקבל הפכרה יסודית יותר על הפעילות העיקריות של חי המין. כתוצאה מכך התקשרה המערכת עם מוסדות-מדע בארצות-הברית והחליטה לפרסם את תמציתו של השאלון שקיבלה מן החשוב שבהם, המוסד לחקר המין לצורך ייעוץ הנישואין, שפורסם גם בכמה כתבי-עת אמריקאיים נפוצים. בעזרתו יכול כל אדם לבחון אם באמת ידועותיו כשטח זה הן רחבות ומבוססות כל צורכן, או שעליו לקבל הדרכה מקצועית נוספת מידו אדם מוסמך.

מה אתה יודע

חלודה?

א. הגנה מפני מחלות-מין.
 ב. סיפוק צרכי-המין בנישואין, ללא פחד מהריון בלתי-מתוכנן.
 ג. סיפוק צרכי-המין בנישואין, בלי להוליד ילדים.
 ד. סיפוק צרכי המין מחוץ לנישואין.
 ה. הפחתה של אפשרות פגיעה גופנית בשעת היחסים המיניים.

17

מה אומרים הרופאים על השפעת שיטות הפיקוח על חלודה?

א. הם גורמים לאנשים אשליה מסולפת של בסחון.
 ב. הם מסכנים את בריאות האנשים.
 ג. הם מזיקים לאברי המין של הגברים.
 ד. אין בהם כל נזק לאברי המין או לפוריות של שני המינים.
 ה. הם מבטיחים את בריאותם של זוגות נשואים המשי-תמישים בהם.

18

באיזו מידה יעילים אמצעי הפיקוח, שעה שמשתמשים בהם באופן נכון ולפני הוראות רשות מוסמכת?

א. הבסתון הוא מוחלט.
 ב. יש מידה גבוהה של ביסתון.
 ג. יש מידה בינונית של ביסתון.
 ד. רק מעט יותר ביסתון מאשר חוסר כל שיטה.
 ה. אין כל ביסתון.

19

מהי השפעת השימוש באמצעי-סיפוק על הסיפוק מיהסום מיניים?

- א. הוא מגביר את הסיפוק של אחד הצדדים.
- ב. הוא מפחית את הסיפוק של שניהם.
- ג. מגביר או מפחית את הסיפוק, בהתאם לגישתו של כל פרט.
- ד. אין כל השפעה.

20

כיצד משפיע העיקור על הגבר?

- א. אין זה גורם כל שינוי במין או בהתנהגותו הכללית.
- ב. זה מפחית את התשוקה המינית.
- ג. זה עושה אותו לבלתי-מסוגל ליחסים מיניים.
- ד. זה גורם לו לפתח דרכי-התנהגות נשיות.
- ה. זה עושה אותו לבלתי-מסוגל להביא את יחסי המין אל סיומם.

21

איך משפיע העיקור על האשה?

- א. יחסים מיניים אפשריים רק בקושי.
- ב. יחסים מיניים אפשריים כמו קודם, אך אינם נותנים כל סיפוק.

25

איזה שינויים חלים בווסת אחרי הנישואין?

- א. אין כל שינוי, עד שהאשה הרה ללדת.
- ב. נשים נשואות אין להן וסת כלל.
- ג. הוסת חלה לעתים קרובות יותר.
- ד. הוסת קשה יותר.
- ה. הוסת קלה יותר.

26

מתי מקבל גבר ווסת?

- א. אחרי שהגבר התרגשותו המינית, אך לא הגיעה לסיפוקה.
- ב. רק אחרי הנישואין.
- ג. רק לפני הנישואין.
- ד. בשנתו.
- ה. לעולם לא.

27

האם יכול זוג המתעתד להביא ילד לעולם, לדעת מראש מה יהיה מינו?

- א. מינו של הילד יהיה בהתאם לרצונו של הזוג, אם רק שניהם מסכימים על כך.
- ב. הילד יהיה כרגיל בן המין שהאב רוצה בו.
- ג. אין כל אפשרות לדעת מראש.
- ד. מינו של הילד יהיה כשל הסיפוס החזק יותר במשפחה.
- ה. מינו של הילד יהיה כשל הסיפוס התאונתי יותר במשפחה.

28

כמה ביציות מבשילות באשה כל חודש?

- א. אחת.
- ב. שתיים.
- ג. אחדות, חמש עד עשר.
- ד. עד מאה.
- ה. כמה מאות.

29

כמה תאזרעים מפרים את הביצית?

- א. אחד.
- ב. שניים.
- ג. חמשה עד עשרה.
- ד. מאות.
- ה. אלפים.

30

כמה פעמים חייבת אשה לבוא ביחסי מין, כדי שההריון יהיה אפשרי?

- א. פעמים רבות, אם אינה מגלה תשוקה חזקה.
- ב. פעמים רבות, אלא אם כן הגבר מגלה תשוקה חזקה.
- ג. פעם אחת.
- ד. פעמים רבות.
- ה. פעם אחת, אם היא מגלה תשוקה חזקה.

31

מתי רבים סכוייה של האשה להכנס להריון?

- א. שבועיים אחרי התחלת הוסת.
- ב. שלושה ימים לפני התחלת הוסת.
- ג. יום לפני התחלת הוסת.
- ד. בזמן הוסת.
- ה. שלושה ימים אחרי סוף הוסת.

32

כמה זמן אחרי לידתה יכולה האשה להרות שנית?

- א. לפני התחלה מחודשת של הוסת.
- ב. אחרי חסת אחת.
- ג. רק כשתפסיק להיניק.
- ד. רק תקופת זמן מסויימת אחרי שתפסיק להיניק.
- ה. רק אחרי שתחזור ותרגיש תשוקה מינית.

33

כיצד משפיע חוסר תגובה של האשה ביחסים המיניים על כושרה להרות?

- א. ההריון הוא בלתי אפשרי.
- ב. הכושר יורד בהרבה.
- ג. אין כל השפעה.
- ד. הסכויים להריון גדולים יותר.
- ה. ההשפעה תלויה בטיב הגבר שהיא נשואה לו.

34

מכלי לעשות בדיקת הריון, מתי יכול רופא להיות בטוח לחלוטין שאשה הרה?

- א. אחרי ששה שבועות.
- ב. אחרי החודש השני.
- ג. במשך החודש השלישי.
- ד. כשהוא יכול לשמוע את דפיקת לב התינוק.
- ה. כשהאשה חושבת שהיא מרגישה את תנועות התינוק.

35

כיצד יכול אדם להשיג תרופה או משחה כל שהיא שתעזרה את כושרו ליחסים מיניים?

- א. לקנות בבית מרקחת.
- ב. לקנות משחה המכילה הורמונים.
- ג. לקנות מרובלים העוסקים במסחר זה.
- ד. לסמוך על מירשם של רופא.
- ה. תרופות כאלה אינן קיימות.

36

איזו השפעה יש לאכילת מזונות כמו שבלולים, ביצים בלתי מבושלות, זיתים, סדרי וכדומה על התשוקה המינית?

- א. הגברה ניכרת אצל כל המבוגרים הנורמליים.
- ב. הגברה מסויימת אצל רוב המבוגרים.
- ג. הגברה מסויימת אצל קשישים.
- ד. הגברה ניכרת אצל צעירים בלבד.
- ה. הגברה מועטה או אפסית בכל הגילים.

37

מה השפעת האוננות על הכושר להזדווד ילדים?

- א. הגברת הכושר.
- ב. הפחתת הכושר.
- ג. אינו משפיע על הכושר, אבל מפחית את הסיכויים.
- ד. אין כל השפעה.
- ה. מפחית את הכושר, אבל מעלה את הסיכויים.

38

איזו השפעה יש לאוננות על האינטליגנציה ציה?

- א. היא גורמת לאדם לחשוב את עצמו לטיפש.
- ב. היא גורמת למשבר עצבים.
- ג. היא מפסיקה את ההתפתחות השיכלית.
- ד. היא גורמת לאיבוד חלק מהאינטליגנציה.
- ה. אין כל השפעה.

39

כרגיל, מה השפעת האוננות על גוף האדם?

- א. חולשה כללית.
- ב. אין השפעה.
- ג. הגדלת אברי המין.
- ד. בריאות רופפת.

האין?

חשוב היטב על כל שאנה וסמן ציב בעיגול שניד התשובה הנראית לך ביותר. כשבוע הבא תתפרסמה ב.העולם הזה התשובות המוסמכות, לפיהן תוכל לקבוע את ציונך.

- ג. לא יתכן שאי מיני.
- ד. היחסים המיניים והתשוקה הם כקודם.
- ה. אין כל תשוקה מינית.

22

מה השפעתה של המידה על יחסי המין?

- א. קלה מאד או אפסית.
- ב. היא מגבירה את הסיפוק.
- ג. היא מפחיתה את הסיפוק.
- ד. היא מסייעת להארכת יחסייהמין.
- ה. היא מונעת כאב בשעת יחסייהמין.

23

הווסת מהי?

- א. טיהור הגוף מדם מזוהם.
- ב. הבאת ביצית אל צוואר הרחם.
- ג. טיהור הרחם מביצית בלתי-מופרית.
- ד. טיהור הרחם לשם הכנה להריון אפשרי.
- ה. דרכו של הטבע להפתחת התשוקה המינית באשה.

24

באיזו מידה מסוכן הדבר לטבול באמבט בשעת הווסת?

- א. כיום האחרון אין בזה משום סכנה.

אחה יודע על המין?...מה אחה יודע על המין?...מה אחה יודע על המין?...

של הנסיכה והליידי שחרודה. המלך קוצף, מצוה לתפוס את הגנרל הסורר. הלה, מצליח, באקרובטיקה וכמה מכות סייף, להימלט, לארגן מחתרת, בה עלי באבא, סינבד המלח ואלדון הם הקצינים הראשיים, מתגנב בינתיים פעמיים לארמון, מנשק לנסיכה השבויה, עומד בפני ההזדמנות להרעיל את השליש הכובש, אולם במקום זאת מוזג לו רק סם שינה, כדי שיוכל להסתייף אתו בסוף הסרט ולגלגל אותו ממאתיים ושלוש מדרגות, מציל את הנסיכה בדיוק ברוגע שהי חליין מניף על ראשה (הבלונדי להפליא) את קרדומו.

בין החובה והתאוה

כמשפט פרידן, ממלאים את בית-הדין שחקניו הרבים של הסרט: גרגורי פק, אלי דה ואל, אן סוד, צירלס לוטון, לואי זורדן, צירלס קובורן ואתל ברימור. הסיבה לאספה נכבדה זו: הרצחו של הקולונל פרדיין הישש העיתור בידי אשתו (אלידה וואלי) היפה והמושך חתת, שרצחה לגור באושר עד סוף ימיה עם משרת בעלה (לואי זורדן), הנקרע בין החובה (לארנו) והתאוה (לגברתו). בדיוק כך נקרע גם פרקליטה של הנאשמת (גרגורי פק) בין האתיקה המקצועית ועיניה היפות של שול חתו, אולם, כשמתגלה לו האמת, הוא מגלה שבצד אהב כל הזמן את אשתו הסהורה (אן סוד).

הדמויות בסרט הן קיצוניות מאד, הרוצחת היא רעה מאד, המשרת נבון מאד, האשה אוהבת מאד, הסניגור סימפטי מאד, והשופט "קוקו" מאד. רק הסרט כולו אינו מאד. יחד עם זאת אין הסרט נעדר מתח ורציפות עלילה, הודות לכמאי אלפרד היציקוק שנמוע הפעם מאפקטים של אימים.

בקצרה

שד משחת הוא החבוב מס' 1 של רדד הצרפתי גיראר פיליפ בתפקיד פאנפאן הצעיר. עוני. יחד אתו כשחת נמצאת גינה לולוברגיני דה.

גנבתי את האושר אומרת ולנטינה קורטזה, פליטה ממתנה השמדה נאצי המטור. פלת בשקרים ובעל מנוול, ריצרד בייסהרט. האיש הטוב הוא וייליאם לנדיגן.

ספורט

איגרוף

הדחיה היתה רצויה

16 המתאגרפים היוגוסלבים שלא ירדו ב" שדה התעופה בלוד בשבוע שעבר, מסיבות טכניות, לא יציעו כלל את עסקי האיגרוף למרות שביובו כמה עשרות לירות על מר' דעות ענק בכל רחבי הארץ. הסיבה: המתח לקראת הפגיש בלגראד-תל-אביב עלה בהר" בה והשבוע הנוסף יספיק למלא אלפי מושבים ריקים באצטד באסה ביפו.

ההתנה היתה ללא ספק הגיונית, אך גרמה רוגז לאלפי אוהדי האיגרוף בארץ, שצ'היים מהם כבר השוו את סדרי אלעזר לאלה של קואופרטיב דן.

בינתיים נמתחו עשרות מטרים של חוטי חשמל סביב מגרש הכדורגל המדוושא ונורות ענק נקבעו מעל היציעים ובמרכז השדה, מקום שם הוצבה הזירה. הסידורים הבטיחו תאורה חזקה, באופן שחשכת הלילה לא תור" גש כלל.

גם אלה שעתידיים היו לראות כוכבים על הזירה, כחמשה עשר מתאגרפי הנבחרת התל-אביבית, לא סבלו כלל כתוצאה מהעקוב. שבוע נוסף במלון הרמת-גני הנאה אורה, היה לגביהם המשך נעים לחופשה-עם-תשלום, שזכו אותם.

אולם אם הם קיוו עד הרגע האחרון כי מתנגדיהם לא יהיו חזקים למדי, גרם העיכוב לשתי תוצאות בלתי-משמחות: שני מתאגר" פים יוגוסלבים מצטיינים הצטרפו רק השבוע לנבחרת, חיזקו אותה בהרבה. אחד מהם, ולדיסלב קובי, חזר זה עתה מספור בארצות הברית, שם ניצח את כל מת" נגדיו במשקל תרנגול. שעה קלה לאחר ש-התקבלה הידיעה במשרדי ההתאחדות, צלצל מזכירו של הצייר היוגוסלבי, ביקש להגדיל את מספר ההזמנות שקיבל לתחרות משתיים לשש.

* למעשה, נבחרת ישראל, הכוללת מתאגר" פים מתל-אביב, חיפה, ירושלים.

ישראל

תענוג חובה

תושבי ישראל התעניינו מאז ומתמיד מי, ובאיזה מעמד, חנך את האוניברסיטה הוותיקת בר אילן, איזה שר נאם באספת נשי מורח, מה לבשה הגבי פולה בן גוריון בבקור ב" אילת, ומה היתה בדיוק הבעת פניו של ב" ג"י. בטכס הנוכח בית ההסתדרות.

אולם תענוג זה גיטל מן האזרחים לעתים קרובות בעיטים של בעלי בתי הקולנוע, שלא תמיד היו בדעה אחת עם יצרני היומנים, על צורתו האסתטית והאסתטית של היומן.

כדי לספק את רצון אזרחיה, העלתה הממי שלה על שולחן הכנסת הצעת חוק לעידוד הסרט הישראלי המחייב את בעלי בתי הקולנוע להציג בקביעות יומנים ישראליים. על היומנים להיות חדשים ומוצגים כחודש אחרי הוצאת הרשיון. את הסמכות לחייב את בתי הקולנוע להציג את היומנים, תקבל רשות מוסמכת. מציג שלא יקיים את החוק, יהיה צפוי לקנס של 50 ל"י לכל יום שלא יוצג בו היומן. במקרה שהמציג לא יבוא לדי הסכם עם היצרן, תתערב בדבר ועדת ביצוע, שתתמנה ע"י שר המשפטים בשותף עם היצרנים והמציגים.

אם כי העיקרון של הטלת חובה על מציגים להציג, ועל הקהל לראות, איננו יכול להראות כעיקרון מבורך, הרי בתנאי הארץ, בהם מקבלים בעלי האולמות יומנים אמריקאים בחינם, למעשה, אין כל אפשרות לקיים יומנים ישראליים בלעדיו.

השאלה היא רק, אם אמנם יצליחו היומנים להפוך את החובה לתענוג.

בבתי הקולנוע, גשם

לאחר משא ומתן ממושך בין הממשלה וחב" רות הסרטים על העלאת דמי המכס על סר" טים (העולם הזה 824), הושג הסכם בין ה" צדדים, ומסכי הארץ יוכלו מעתה להראות את הסרקותה האחרונה של לנה טורנר ואת לורטה יאנג בכגד ים, בסרטה האחרון.

גשם הסרטים החדשים יכלול בין השאר: סקאר אמוש, לפי ספר ההרפתקאות לסבא-טיני; אייבבהו, גרסת הוליווד על ספרו של וולטר סקוט; שיר אשיר בגשם, פטו ומיזיק, עם הזוג המוצלח קטרין הפ" בורן וספנסר טרייסי; הרחק ממשכנות אדם, קדימה בנות חוה, ומטרופסקו פיק - סרט תלת-מימדי הנראה בעזרת משקפיים מיוחדים, של חברת מ. ג. מ.

פוקס המאה ועשרים תראה את: שדני הקולימנג'רו, לפי המינגווי; לירייה ביילי וספורי או הנרי, אמן הספור ה" קצר האמריקאי.

ורנר: זמר הג'יז, גירסה פילמאית שניה לסרט המדבר הראשון שהופיע בו אל ג'ול" סון; אביב כפרים, בית השעוהן סרט אימים תלת-מימדי.

ר. ק. אן: אנדרווקס והאריה, לפי ברנרד שאו; רובין הוד, של וולטר דיסני; שמיים גדולים, פחד פתאום. אוניברסל: מלאך הארנבון, יאנקי בוקניה, בגלדך.

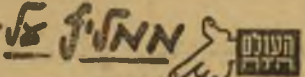
פרמונט: ההצגה הכבירה ביותר. עדי ארמות, חזרי, שבא הקטנה, עם שירלי בות, השחקנית שהצטיינה במחזה זה בברודוויי, זכתה באוסקר בשל משחקה באר" תו תפקיד בסרט.

סרטים

אבן אקיד תשחק

חוליה נוספת בשדרת האינסופית של "לילות ערב אכווטיים" הוא הגנב מרמשק, אלא שהפעם מעתיקה הוליווד את כל הכבוד דה מבגוד לרמשק.

ביגלול מחילות זה מתגלגלים: עלי באבא, סינבד המלח, אלדון ושחרודה (שהפעם איננה נסיכה, כי אם בת לחייה של הנסיכה), מוצ" אים את עצמם בקריקטורה העלובה ביותר של סרטי ערב. גיבור הסרט הוא מצביא פר" סי בשם אנדר (פול הנריד) הכובש, למגינת לבו של שליטו, את דמשק רק במחיר כמה אלפי הרוגים, הודות להתערבותן הנמרצת

התורה ש ד מ ש ח ת.

טניסול

מעודד שווף מהיר ונעים מגן ומרכז את העור מכידי קודסטריין טניסול המפיצים אחים. פטלון תל-אביב 2017 תל-אביב

אלפים נוהרים לשפת הים -

יזכור כל אחד:

- 1. שפת הים הוא מקום לנופש ומרגוע, המנע, איפוא, מהקמת רעש מיותר.
2. שמור על הנקיון, אל תפור קלי" פות ושיירי אוכל.
3. הזהר ואל תפגע באנשים או ילדים בעת שהגן עוסק במשחקי ספורט.
4. לפני צאתך להתרחץ בים מרח גופך במשחת "ולוסה" של "שמן" המגינה על עור הגוף ומנעימה את השווף.

קומון-סנס משמיד בהחלט מהקים (זוקים) הלאה איופים

מרפסתך היא שימושית דירתך היא קרירה עם סוכך מתוצרת

רחוב הרצל 89, תל-אביב, טל' 5473. "ה ס ו כ כ"

צינקוגרפיה

יונה רינדזונסקי

רח' הקישון 6, תל-אביב

גלופות קו גלופות רשת

העונג המלא בשפת הים

תמצאי רק

בבגד הים

מתוצרת ביוז'ר גולדמן תל-אביב, רח' בלפור 27 דוגמאות אמריקאיות אחרונות בכדי הצבעים והצורות

גברתי האם גילך ניכר עליך?

אל דאגה - קרם ביו-הורמון של "אלפא" בא לעזרתך. באב עברת את גיל ה-30, תהיה זו הרגשה נפלאה להראות צעירה יותר. בעצמן תוכחי כי את נראית יותר יפה, יותר רעננה. בעלך יתחיל בך ביתר תשומת לב. החיים נראים לפתע יותר חסידיים. יכירה להיות מקסימה ביוג. אחרי 30! כבר לאחר שימוש בפעם השלישית בקרם ביו-הורמון של "אלפא" תרגישי את ההבדל. נסי עוד היום את הצנצנת הראשונה. בכל חנויות תמרוקים ובתי מרקחת הטובים.

זיוה" ללא סכון - האבקה הכובסת כלי כובסת כמו מגנט מושכת "זיוה" את הלכלוך מהכביסה "זיוה" כמות מוגזת מושכת "זיוה" את הלכלוך מהכביסה המפיצים • שלז טלאוש • יו.ו.ו.

מורה לרקודים? "סמי"

שררות קק"י 26 תל-אביב

מכירה בהזדמנות אופנוע

N. S. U. 1 כ"ס, במצב טוב. לפנות: "העולם הזה", רחוב גליק" 10ן 8, תל-אביב, כל יום, בין השעות: 14.00-9.00; 19.00-17.00.

ארצות הברית

החמור והקש

לאיכר בשם בורידאן היה חמור. יום אחד נדמן החמור בין שתי ערימות קש. הוא לא יכול היה להחליט איזו ערימה לאכול קודם, ולכן מת מרעב. כך, לפחות, נאמר בסיפור צרפתי עתיק.

החורש, חצי שנה אחרי שעלתה לשלטון, דמתה המפלגה הרפובליקאית לחמור זה. ערימות קש רבות גירו את תיאבונה, אולם היא לא יכלה להחליט.

זכרונות פוליטיים. אייך נבחר כדי לח' זכרונות פוליטיים. אייך נבחר כדי לח' זכרונות פוליטיים. אייך נבחר כדי לח' זכרונות פוליטיים. אייך נבחר כדי לח' זכרונות פוליטיים.

אייך נבחר כדי לח' זכרונות פוליטיים. אייך נבחר כדי לח' זכרונות פוליטיים. אייך נבחר כדי לח' זכרונות פוליטיים. אייך נבחר כדי לח' זכרונות פוליטיים.

אייך נבחר כדי לח' זכרונות פוליטיים. אייך נבחר כדי לח' זכרונות פוליטיים. אייך נבחר כדי לח' זכרונות פוליטיים. אייך נבחר כדי לח' זכרונות פוליטיים.

בריטניה

מוסר ההשכל

בדרך כלל אין זה נעים ביותר להתיתל בצואר עד לצאת הנשמה. על אחת כמה וכמה אין זה נעים להתיתל בטעות. כך חשב, מן הסתם, גם אנגלי בשם אונס, כש' הרגיש את החבל על צווארו, לפני שלוש שנים.

אונס נאשם אז ברצח בתו, אותה חנק, כביכול, בעגיבה וקבר אותה מתחת לעצי הרצפה במרתף. הוא הכחיש זאת נמרצות,

האשים את שכנו, איש בשם קריסטי. הוא חוייב בדיון נלה. גם העתונות הצהובה ביותר הקדישה לו בקושי טור אחד. גוויה מתלה לרצפה. בזה היה נגמר כל הענין, לולא נתגלה, כעבור שלוש שנים, שוריה שלמה של נשים, קבר אותן מתחת לעצי הרצפה במרתף.

קריסטי הובא לדיון, נמצא אשם ברצח אחד ונתלה. משפטו זכה לפירסום יחסי רחב בעתונות מאשר השמועות כי יונסטון צ'רציל יצא מדעתו וכי מלחמת קוריאה עומדת להסתיים. בין השאר נתעוררה השאלה: שמה נתלה מישהו בטעות?

האיש היחידי שיכול היה לענות על שאלה זו היה קריסטי. אולם קריסטי צחק. 'תנו לי חנינה ואדבר', חייך. 'אם תתלו אותי, מה אני מעוניין להשקיש את המצפון שלכם?' קריסטי נתלה והסוד נשאר סוד.

מקרה מוזר. בינתיים הקימה ה' עתונות צעקה גדולה, והקהל צעק כמיה. האם נדון אונס בטעות? האם זיפה המש' טרה את ההוכחות? הרי קשה היה להניח כי שני רוצחים ירצחו בשכונת את קרבוניהם לפי אותה שיטה ממש - מבלי לדעת איש על רעהו. וזאת אפשר להסיק כי אונס האשים במקרה וקרא את קריסטי, האדם היחידי בכל לונדון שרצח נשים בדיוק לפי אותה שיטה?

משרד הפנים הבריטי נבהל, מינה חוקר לחקירת כל הפרשה. החוקר נחפו, חוקר שלא היתה כל טעות: גם אונס וגם קריסטי היו במקרה רוצחים.

הדבר אינו הרגיע את הקהל. בשאלה אם השבוע לאיראן בואן, מנהיג הפרלמנט, שים את הממשלה בגלוי בהעלמת עדויות בודון. חברי פרלמנט מתונים הרימו את קולם וצחקו איש לעבר רעהו. הסוד נשאר ללא פתרון רשמי.

מוסר ההשכל: לא כדאי לתלות אנשים בצתאר, עד לצאת נשמתם. כי טעות לעולם חוזרת, ואילו הנשמה לא.

רקדנית בטן סמיה גמאל פארוק? לא בעיני!

אנשים

לא גברת ולא סרט

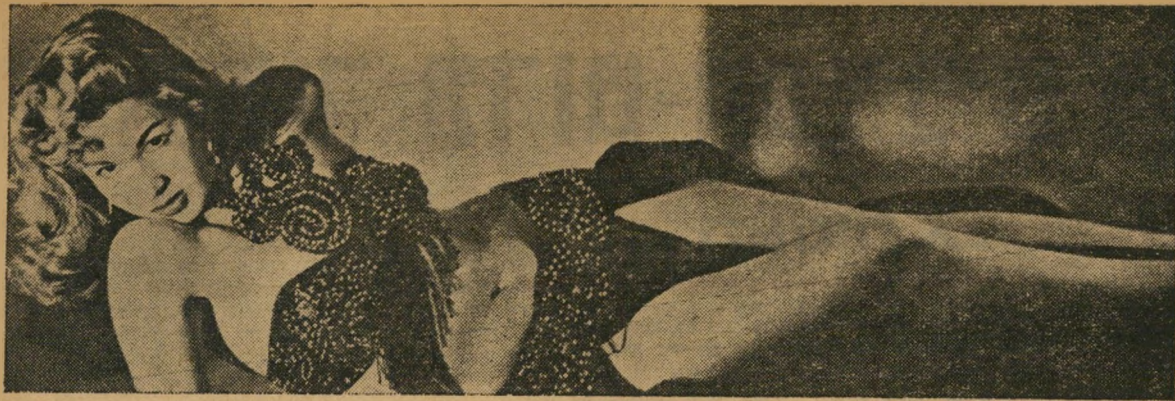
כשמע דוד בן-גוריון כי אניית-מלחמה הודית קטנה עמדה לבקר בישראל, התמלא התלהבות והודיע על רצונו העז לבקר ב' אנייה, להתחכך עם מלחיה על עקרונות הבורהיוס. רק בקושי שוכנע עליידי יועציו שאין לצפות כי מלח באניה הודית יצטיין בחינוכו הפילוסופי.

אלוף **מושה דיין** שקע השבוע בלימודיו, חן נסיון לגמור בשלושה חודשים את חוק הלימודים של שנה שלמה. האלוף, הלומד בשעות הפנאי שלו משפטים בבית-הספר ה' גבוה למשפט וכלכלה בתל-אביב, התייחס אל לימודיו ברצינות כה רבה עד שנטש ישיבות חשובות באמצע, הודיע בצניעות שהוא הולך לבית-הספר. תלמידה זאמנה של ברת על מחברותיה כתלמידה-חובבת.

בתשובה לשאלתה של חכ"ית חרות **אסתר רזיאל-נאור**, בעניין הסרט עיר האהלים **שמרגוט קדוזה-ברנדשטטר** (אשתו של המפיק **יושע ברנדשטטר**) הביא אותה לצגה במערב-גרמניה, השיב שהיא שרה-החן **מושה שרת**. 'ממשלת ישראל לא שלחה שום סרט לגרמניה, ומי מילא לא שלחה שום גברת ללוות את הסרט.'

לא עוף ולא חור

אמר השבוע **חיים** (היי ג'יפ) **חפר**, הלומד עתה באוניברסיטה העברית: 'עסק ביש, בבוקר רעדתי בירושלים מקור ועכשיו אני רועד כמון (בתל-אביב) מחום.' באתר הדומיננט סופר מעשועת על חברו-ליצירה (הם שיתפו פעולה במספר פיזיונומי, חתמו עליהם בשם-העט חגור-חפר) **חיים** (עד עלות השחר) **גורי**. גורי נכנס

פעם לכסית, החל חוקר את המלצר למחיריהם של מנת עוף, צלילשר ושניצל חזיר, הזמין לבסוף, לתדהמת המלצר, כוס סודה.

ההומוריסט והמתואי **אפרים** (שמו הולך לפניו) **קישון**, נראה השבוע ממחר לתחנת המשטרה, שרוטיד וקרוע-מכסיים. לירידים תמהים הסביר: 'מכונית באה מאחור ועלתה על האופנוע שלי. בעצם לא קרה לי כלום ולא הייתי מוסר אותו למשטרה, אלא שה' מגוול לא התבייש לברוח. בעניינים כאלה אני מבין חכמות.'

כשנפתחה השבוע הערוכה של שלושה צעירים עולי-אמריקה וחברי קבוצת אורים בנגב, **יוחנן בייל**, **יונתן אדלסון** ו**בתיה שפנר**, הפליט יוחנן אנה עמו' קה: 'אני מרגיש רגש נתיחות, כשאני רואה שנינו מוליגיש את התלויים על הקירות, הם כל כך פשוטים ומובנים. אני יודע שצריך טוב צריך לצייר כך שלא יבינו אותו. אבל ככה זה יוצא לי, מה אני יכול לעשות...'

לא יחסים ולא חן

מאז חזרה מאמריקה, לפני חדשים מספר, לא חדלה רקדנית-הגבול **סמיה גמאל** להיות נקודת המשיכה הגדולה של עולם הבידור המצרי. נישואיה למיליונר אמריקאי ונטישתה אותו סייעו לפריסומה לא פחות מן השמועות על יחסיה עם **פארוק**, מלך מצרים שבעבר. אך סמיה הכחישה הכל: 'מעולם לא היו לי יחסים אתו', אמרה, ובכלל, לא מצא חן בעיני.'

ליום החודש החמישי לנישואיהם קישט **זאק בראון** (25), את חדרו של אשתו, **חמשה תריסר** (שש), פירוש של דבר: 'אני אוהב אותך'. מחמאה פורחת זו שולמה, כמובן, ביד רחבה, בכספה של האשה הר' נאהבת.

תשבץ מרעי

מאונן: 1. הוא זורם, אבל אינו מים; 2. מגלה הרדיוס; 3. ארכימנד נמצא בו בשעת אחת מתגליותיו הגדולות; 4. שמו הפרטי של פיזיקאי האטום בור; 5. היפוכו של מתוק; 6. הפריית פרות; 7. טייד; 8. פרופסור; 9. חוקר שזכה בפרס נובל לשלום; 10. הערובת של ירקות קצוצים; 11. הפרת הוא כזה; 12. אותו מצאו באופיר; 13. חודש חורבן בתי המקדש; 14. אנשי מדע זה עוסקים, בין השאר, בגילוי מחצבים; 15. תואר של איש דת הודי; 16. אחד מראשוני הממציאים ה' אנגליים; 17. היא יחסית למשקל החומר; 18. תאור אחת הציונות הגיאומטריות; 19. סופר סאטורי שהצטיין בכתיבה בע שואים תימניים; 20. האורסט הוא כזה; 21. צורת כתיבה עתי' נאית; 22. אות יוונית; 23. הנכנס למים יוצא כזה; 24. האיש המנהל בדינה; 25. מהגנד שבדי, ממצא הדינומיט; 26. כלי הטיס הראשון.

מאונן: 1. חומר קל לבניין מטוסים; 2. חור; 3. יחידת אורך; 4. עיר אוניברסיטה גרמנית; 5. נשיא ררוב קוריה; 6. עיר הקיסנה בקרים בה נחתמו החוקים הסודיים ערב סוף מלחמת העולם השנייה; 7. החי המתרבה

4x4 grid with numbers 1-43 and empty cells for a crossword puzzle.

עליידי התפלגות עצמית; 9. מדע הלשונות; 10. המדבר הצפון אפריקאי הגדול; 11. אחד מקולות הזמר; 12. כלי עבודתו של המשורר והסופר; 13. כלי מרעיט הבנוי על יסוד הע' ברת זרמי אויר בנקבים מוכנים מראש; 14. תהליך הופעת הפרי מן הזרע; 15. באחרית הימים הוא יגור עם כבש; 16. האני; 17. נחפו; 18. ממחסורו מתים מליונים, מדי שנת בצורת; 19. בהודו ובסין; 20. הממארת במחלות; 21. זולל הבגדים; 22. סופר אנגלי שהתפרסם בכתיבת סיפורי ילדים; 23. יסוד חימי המצטיין בתכור של תלמיד; 24. כזה הוא שיימצא על בגדו נתו חלמיד חכם; 25. הנרצח הראשון בתנ"ך; 26. הקרס של התשבצים; 27. אות עברית שכיחה ביותר.

פרסי ספרים לפותרי התשבץ המשפטי משה ידידה - חיפה, ת. ד. 4061. יצחק גולדשטיין - ראש פינה. דב בורשטיין - קבוצת משמרות, דאר פרדס'חנה.

פרסי ספרים לפותרי תשבץ השמות ישראל גלינר - תל-אביב, בודנהיימר 54. ירחמיאל שורץ - תל-אביב, אהרונסון 2. חנה סגל - חיפה, עקיבא 15.

הדוקטור מרוט-העצבים ו-25 גרוש

מאת האסיר X

למיטה מתחתי היו שייכים גופו ורוחו של אדם בגיל העמידה, שבשערותיו זרקה שיבה, מצחו רחב ולבן, שופע חוכמת המדע, ומתחתי ניבטו עינים נבוכות, פקוחות לרווחה, כשל ילד בן שנה. נפתחות וטובות היו עיניו של ד"ר וקס. הוא היה מאותם הדוקטורים שבשבע פקולטות למדע מאחורי גבם, מאותם רופאים שהקריבו את כל חייהם על זמנה המדע, ולא השאירו קורטוב מהם לידעת החיים והחברה בה הם חיים. הוא היה מאותם הרופאים שידעו את תורת היחסיות בעל פה ושכל ילד צעיר יכול לרמותם בקלות.

הוא תמיד חזה בהקיץ, ומעולם לא ענה על שאלה שהופנתה אליו, ולכן קראו לו "המשוגע". אך ד"ר וקס מעולם לא היה משוגע. הוא היה קורבן חכמה של החברה החיה על קניין, של אחז פרייה המוכן להקריב את כל אנשי המדע שבועלים בשביל פרוטה שחוקה. הלז לא היה בדרך כלל, אדם בלתי-הגון, לא גנב, חס וחלילה. הוא עושה "ביזנס", רק ביזנס, שפרושו לאמתו של דבר גנבה-לפני החוק.

השוחר שיגע

היה זה שותפו של ד"ר וקס בבית-מרקת, שלפני כן היה שייך כולו לד"ר וקס "המשוגע", אך כתוצאה של רמאות מוצלחת הוכנס שמו לחזוה בית-המרקת כשותף שוה, לאחר שסיפר לד"ר וקס כי הדבר הזה הוא רק למראית עין, כדי לא לבדד מנופול מסויים. הרופא, שבשבע פקולטות למדע מאחורי גבו, לא הבין את הרמאות ונפל בפח.

השותף המדומה היה לשותף אמיתי, אך למרבית הצרה לא הסתפק במחצית הרווחים, והוא טשטש עינו למחצית השנייה, שנפלה לידי הדוקטור, וכך החל לטעון באוזניו שלמעשה הוא "שוגע ומקומם בבית מתאים, ולא בבית מרקת, שלפי החוק מחציתו שייכת לו. ואם רצה הדוקטור להתגונן בפני תאוריה בלתי-משמחת זו, הרי היה מספיק כוח-שכנוע כמותניו של השותף החוקי כדי לתת לדעתי מהלכים על גבו ופניו של הדוקטור השוכן כבוד במיטה שמתחת.

בקיצור, ד"ר וקס הגיע לידי מתיחות עצבים עד ללא נשוא.

הדוקטור נוקט באמצעים

התוצאה ממצב מתיחה בלתי-נעים זה הייתה שעיתוני המדינה כוסו בדיו משחיר-עיניים, בצורת אותיות בגודל לחמניות טריות, שסיפרו על אקדח שמלט שבעה כדורי עופרת להיך גופו של יצור חברתי הגון וישר, שותפו החוקי של ד"ר וקס המשוגע, בעל בית מרקת בנתיבה, שרצה להיפטר משותפו זה בדרך בלתי-מקובלת ביותר, לא על החוק האנגלו-סכסי המכובד ולא על שום חוק אחר, מלבד יוצאים-מן-הכלל.

כאמור, ד"ר וקס הזה תמיד בהקיץ ולא דיבר אל אף אסיר, ויהיה המכובד ביותר, הוא עבר את הפרוצדורה המשפטית לאורכה ולרוחבה, ולאחר ארבעה-עשר חדשי צפייה במעצר, "צטפף לחמש שנות מאסר עם יחס מיוחד, בהתחשב עם עברו הטוב והישר, ושכן כבוד מתחת למיטת, לפי בחירתו האישית.

הד"ר נרגע קמעה-קמעה ממתחות העצבים והחל לדבר לעתים אל עצמו, דבר שלכל הרעות היה שינוי לטובה. יום אחד, לאחר חודשיים של שכנות לערך, פנתה אליו בבקשה, וזו לשונה: "ד"ר וקס היקר, אני מרשה לעצמי, עליפי וכות של שכנים כדת וכדין, לפנות אליו בבקשה לעזור לי ללמוד את השפה הצרפתית, שאדוני שולט בה יפה."

פנייה זו מצאה מאד חן בעיניו וחיך רחב השתפק על פניו העייפות, הראשון מזה זמן רב. "ומאין תדע כי אני מדבר צרפתית?" אומר הוא לי בלחש, כאדם שאינו מאמין למשמע אוזניו.

הדבר לא היה סוד בשבילי, אם כי לא קיבלתי כל אינפורמציה מהבולשת הישראלית. פשוט, מכתב לד"ר התגלגל לידי, ואולי מתחת לכרי, והבנתי איך שהוא שהמכתב כתוב צרפתית. ואת האמת יש לומר, רצינית מאד לדעת את השפה הרומנטית הזו, בגלל כמה סיבות אישיות בהחלט.

מאותו יום ואילך, עזב ד"ר וקס את שתיקתו והרביץ בי את הדיקדוק הצרפתי הפתלתל והעיקש, ועמד בכל חוקף שאתפתל אתעקש גם אני, וככל האפשר.

רצחתי אדם, אתה גבין?

כעבור זמן מה החל להרגיש יותר אמון אלי, ומפעם לפעם היה מספר לי מקצת מהמתרחש במוחו. "אשתי אשמה בכל זה!" פנה אלי פעם, ודמעה בצבעה בעיניו, "היא ידעה על מתיחות עצבי, אני אומר לך — היא הייתה צריכה להפסיק את זה."

אל לך להאשים אדם, דוקטור, עונה אני לו. "הרבר התחיל ויטתיים. חמש שנים זאת תקופה לא נצחית. אתה תוכל לחזור אל מעמדך. האדם שרצחתי היה שוה את זה. עכשיו זה נגמר ואל תחשוב על זה יותר."

"נגמר?!" הוא רטן ופקח את עיניו הגדולות לעומתי. "אתה מבין, אני רצחתי אדם, אני, ד"ר וקס, שמעולם לא נגעתי בזכוב, רצחתי אדם ואתה אומר נגמר. מבין אתה, עד עכשיו היו חושי מעורפלים, אך מיום ליום אני חוזר אל עצמי ומרגיש את הדבר האיום שעשיתי. רצחתי אדם!"

הוא היפנה פניו לקיר והרגשתו שקולו נחנק מבכי. הוא סבל מאד, ראיתי זאת. הוא היה עוצם את עיניו, כאילו ישן, אך מעולם לא ישן. לפעמים גם אני לא יכולתי לישון בלילות, וזה קרה לעתים קרובות, כשהיה מודד את התא

לאורכו ולרוחבו ומדובב עם עצמו. וכשהיה מרגיש בעיני הפקוחות היה מתישב לידי, מחזיק את ראשו בין כפות ידיו ואחר פותח פיו: "הוא שיגע אותי, אני אומר לך. הוא היה בא בבוקר, תמיד בבוקר ומבקש כסף, אחרת היה מאיים לשגע אותי. הוא היה מרביץ לי. פעם אפילו ניסה לחנוק אותי. אבל אשתי אשמה, למה לא הפסיקה אותי?!" היא הרי ידעה שאני חולה! היא ידעה שרופאי-נפש מטפלים בי ובעצבי המתוחים! אני לא יכול יותר לחיות כך, אני אומר לך, אני לא יכול להמשיך לחיות!"

ראשו היה נופל על חוץ, כאילו היה ללא רוח חיים, וזיעה סמיכה הייתה מבצבצת על מצחו ומחזירה ניצוצי אור חוזר מהמנורה החשמלית, שדלקה תמיד ליד שער התא.

"זו הצרה שלך, הרופאים ואנשי המדע," פונה אני אליו, "אין לכם מושג על חיים, אנשים, וחברה. חייכם מצטמצמים בנוסחאות ובמשפטים. אין אתם רואים דבר מלבדם. ומה פלא שאתם כורעים ונופלים בשוחה הראשונה המזומנת לכם בדרך? הרי שוחות החיים אינן מבוססות על נוסחאות. מה ערך לכל הפקולטות, כשהן מונעות אתכם מלימוד החיים? לומדים, לומדים, ובסופו של דבר לא לומדים את החשוב ביותר: לראות את החיים כמו שהם, ולא להישבר מכל רוח קלה מנשבת. שמע אותי, ד"ר וקס, אין צורך להכות על חטא, וזה לא ישנה דבר. צריך להבין את השתלשלות-הדברים כדי שאפשר יהיה למנעם בעתיד!"

שאלה מנקרת במוח

"בעתיד, אתה אומר?" משיב הוא כחווה, "איזה עתיד? אני לא רואה כל עתיד. אני לא מאמין שאחזור שוב למנוחה

בעל זכרונות אלה שנתפרסם בשעתו

בארץ באעשה-שוד מלווה אלימות. עליו

נדון לארבע שנות מאסר, ומשיך לתאר

טיפוסים מוכי-גורל שפגש בהם בין ה-

חומות הקודרות של בית-הסוהר המר-

כי בתים-מוזר. בתא הצפוף: רוקח או-

לל. קרבן מחלת עצבים שרמאי מתעתע

העבירו על דעתו והביאו עד מעשה רצח

שהרעיש בשעתו את הארץ כולה, וקלפי-

טווח מוצל-אישיות שמתקומו הנכון הוא

בבית-חולי-נפש ולא בבית הסוהר.

נפשית. מעשה זה יציק לי כל חיי, יודע אני זאת, ועונש כזה לא אוכל לשאת. אין בי כוח. אתה בחור צעיר, אתה תלמד מהנסיון ותשתמש בו ליעוץ, אבל אני אדם מבוגר, מעולם לא נגעתי לרעה ביצור חיי. עכשיו אני רוצה, רצחתי אדם, ושום דבר לא ישנה זאת. יש אנשים שיכילו למנוח אותי מכה, אך הם לא עשו זאת. למה? זו השאלה המנקרת במוחי. למה?!"

"מפני שהם עסוקים יותר מדי בדברים השייכים להם," עניתי. "האזהבה הגדול ביותר, אגואיסט הוא כמו כל היתר."

שקט השתרר בתא, רק צעדיו המדודים של שומר הסוהר ההדוד מהחצר. הדוקטור ישב ללא כל תנועה, נשף נשיפה עמוקה, קם, עמד כך רגעים מספר ולבסוף אמר: "תמשיך לדבר אלי כך, זה מרגיע אותי, תודה ולילה טובה." הוא עלה על מיטתו ועצם את עיניו, אך ידעתי: הוא לא ישן, לא ישן, לא ישן מעולם.

שתי מגבות קשורות

שיחות מעין אלו חזרו ונישנו מדי פעם בפעם, ואט אט נרגע הדוקטור והתנהג ככולם, עד לאותו בוקר, בו קיבל הודעה שמחזרים את המשפט בפני בית-הדין העליון לצדק, כתוצאה מלחץ דעת-הקהל, שראתה בעונש שהוטל עליו אי-צדק. "עונש של חמש שנות מאסר בשביל רצח כבוזתה תחילה?!" צעקו העיתונים והקהל ענה אתריהם אמן בקול גדול.

הד"ר קבל את ההודעה בשקט שלפני הסערה, החוויר קמעה, ואחר החל לאבד שוב את כל אשר השיג בחודשים האחרונים.

"זה שום דבר, דוקטור," אמרתי לו. "האמן לי, לא תקבל יותר. הם עושים זאת רק כדי להשקיע את זעת

הקהל." הוא הסתכל עלי קמעה וענה: "לא, אין אתה מבין. לא העונש מפחיד אותי, אלא תבין, לא אוכל לעבור את כל זה מחדש. אני רואה את הדברים בצורה אחרת עתה. אני לא אוכל לשאת זאת לעבור את כל הפרשה מחדש."

הוא נהיה עצבני מיום ליום, הלך והתחוויר. אני דיברתי אליו, ושוב דיברתי. אינני יודע עד כמה הרגיע אותו דיבורי, אבל הוא נרגע, בזה אין כל ספק. אך לרוע המצב נקראתי לנסוע לירושלים. לעירעור על משפטי, וכשחזרתי היה ד"ר וקס חנוק כבר. הוא קשר שתי מגבות יחדיו, את הקצה הראשון קשר למיטה העליונה ואת הקצה השני קשר אל צווארו, וכך הוא דן את עצמו למות בחניקה. הוא מת ואתו אבדו שנות עמל רבות המכילות שבע פקולטות למדע, מפני שדעת הקהל רצתה בזה.

הוא הסתפק במוט

לידי, במטה ממולי, שכן כבוד "עשרים וחמשה גרוש", למה דוקא "עשרים וחמשה גרוש"? מפני שמעולם לא גנב יותר מהסכום הזה, אפילו לא כימי האינפלציה. מספרים שפעם התישב לו בנחיות מאחורי גבו של הנהג באוטובוס, כיהא לגנב מכובד ששמו "25 גרוש", וברגע מתאים הושיט ידו הזריזה ומילא חופנו בכסף שהיה בתיקו של הנהג. לרוע המזל נמצאו בחופן עשרים ושמונה גרוש וחצי, ו-25 גרוש, נאמן לשמו, נמצא מושיט לנהג שלשה גרוש וחצי, שהיו מעל למכסה. הנהג לתומו שואל לפשר דבר בלתי-רגיל זה, ומתוך גמגומו והחורן פניו של 25 גרוש מתגלה הגנבה, ו-25 גרוש נשלח לבית העובט הישראלי כדי להיעבט שם לא פחות ולא יותר מאשר לתשעה חודשי-מאסר שבין ותקילין. ואין הדבר נגמר בכך, אלא שכאשר עשרים וחמשה גרוש מואיל להגיש את עירעורו על פסק-הדין, שלא היה קמזני ביותר, מוצא בית הדין העליון שהשופט הנכבד היה בכל זאת לא פורני במידה מספקת, ומוסיף ל 25 גרוש עוד חרושיים ישיבה על חשבון המדינה, למען יראו וייראו.

לאב עשיר, כאב בטן

הוא בחור בגיל 20 שנה, עלוב מאד בחיצוניותו. פניו חווירם כשל מת ותמיד תמצא אותו בחדר-המקלחת, שם הוא נמצא תמיד. משתי סיבות. האחת: הוא מאד אוהב להתרחץ. אינני יודע כמה פעמים הוא רוחץ את גופו במים, אבל ידיו וזאת אני יודע, נמצאות תמיד במים. והסיבה שניה: בחדר-המקלחת אין קמעט אסירים, ו-25 גרוש שונא אסירים עד כדי כך, שאין הוא רוצה לראותם כלל. ומדוע? שתמיד כשהם רואים אותו מחושק להם ללטפו לטיפות לא עדינות ביותר, ולעתים אפילו מכאיבות מאד, דבר שלגמרי אינו מוצא חן בעיני 25 גרוש.

מספרים שיש לו בישראל משפחה מכובדת, ועשירה לא פחות, אך היא אינה רוצה להכיר בבנה היושב תמיד בחדר-המקלחת. כשאמר פעם מי שאמר לאב המכובד, כי בנו דנו חולה במחלת הקלפטומניה, החווירו פניו וחלחלה אחותו לשמע מחלה כה איומה, ששמה מכיל כל כך הרבה אותיות וצילצול מבהיל. ונדמה כי מאז סובל האב הנכבד והעשיר מכאבי-בטן תמידים, שנגרמו כנראה מאימוץ יתר של שרירי המוח, ומאז גמר אומר בנפשו לא לראות, עוד את בנו ואפילו לא להכיר בו. ומובן שטוב יהיה שכן אשר גרם חרפה ובושה לשם הטוב של המשפחה, יישב תמיד במקום שאין רואים אותו, ועוד על חשבון משלמי-המיסים, ואפילו אם הדבר מתחיל תמיד ב-25 גרוש שנגרפו בזדון מתיק מסכן של נהג אוטובוס.

חיול ברחוב אלנבי

כתוצאה מישיבה ארוכה במקום סגור ובגיל צעיר, חלה 25 גרוש במחלת הסכיזופרניה, פיצול-האישיות (תסלחו לי על השימוש במלים של בית-מרקת, אבל הייתי רוצה שהאב המכובד והעשיר יקבל, נוסף לכאבי בטן, גם כאבים במקום אחר). הוא היה מסתובב ליד הקיר הסוגר את החצר, לרוב בשעות הערב, לאורכו ולרוחבו, ומחייך ומתעצב חליפות.

"לאן אתה הולך, 25?" היה פונה אליו בשאלה אחר האסירים.

"אני מטיל ברחוב אלנבי," היה עונה ומחייך את חיוכו העלוב והתולני.

"ואיפה אתה נמצא עכשיו?" שונה אותו אסיר.

"עכשיו? עכשיו אני נמצא ליד קולנוע מוגרבי," עונה 25 וממהר להמשיך בסיבובו, מחייך ומתעצב חליפות.

בחיינו העלובים היו שלשה דברים חשובים מאד, שבלעדיהם לא היו חיינו חיים: חדר המקלחות ביוב, הליכה מהירה ליד קיר הסוגר את החצר בשעת בוקר-הערביים ואוונות קיצונית בלילה. הוא מביא עצמו לידי סיפוק מיני בכל הדומנות אפשרית, מחמם עד שש פעמים ביוב, ולא פעם קרה שהונחתו עליו מכות רצח ששפתם בשעת מעשה. הוא צעק וצווח, לא הבין עליו מכים אותו ולמה הוא גורם רעה במעשי אלה, הרי גופו שייך לו לבדו, ואת הפעולה גם כן עושה הוא בעצמו, אם על מל יכוהו? זה הוא היה רץ לסמל הסו-הרים, האחראי בחצר, מספר לו על מר גורלו, וכרגיל במצב בים כאלה היה הסמל מנחם אותו על ידי זה, שכיסה בחבוץ רות את המקומות שהיו עוד פנויים, ועשרים וחמשה גרוש יצא קרה מכאן ומכאן. והמענין ביכר שהמחזה הזה היה חוזר ונישנה מדי פעם בפעם וללא כל קיצוצים.